

Bakalářská práce

Potenciál cestovního ruchu ve východních Krkonoších

Studijní program:

B0114A300070 Zeměpis se zaměřením na vzdělávání

Studijní obory:

Zeměpis se zaměřením na vzdělávání
Základy společenských věd se zaměřením na vzdělávání

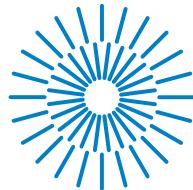
Autor práce:

Markéta Nováková

Vedoucí práce:

Mgr. Klára Severýnová Popková, Ph.D.
Katedra geografie

Liberec 2024

Zadání bakalářské práce

Potenciál cestovního ruchu ve východních Krkonoších

Jméno a příjmení:

Markéta Nováková

Osobní číslo:

P20000075

Studijní program:

B0114A300070 Zeměpis se zaměřením na vzdělávání

Specializace:

Zeměpis se zaměřením na vzdělávání
Základy společenských věd se zaměřením na vzdělávání

Zadávající katedra:

Katedra geografie

Akademický rok:

2021/2022

Zásady pro vypracování:

Cíl:

Analýza a zhodnocení přírodního a kulturního potenciálu cestovního ruchu na území Krkonoše – východ, vycházející z lokalizačních předpokladů cestovního ruchu.

Požadavky na vypracování:

- Vysvětlit způsob/y hodnocení potenciálu cestovního ruchu
- Provést rešerši vhodných datových zdrojů případně s využitím GIS provést terénní šetření
- Na základě existujících přístupů navrhnout metodiku a provést analýzu cestovního ruchu v území

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy:

Forma zpracování práce:

tištěná/elektronická

Jazyk práce:

čeština

Seznam odborné literatury:

FLOUSEK, Jiří, et al. Krkonoše – historie, příroda, život. Baset, 2007. ISBN 978-80-7340-104-7.

Svazek Krkonoše: *Strategie rozvoje cestovního ruchu v regionu Krkonoše 2015 – 2025* [online].

2016. Dostupné

z: <https://svazek.krkonose.eu/sites/default/files/docs/strategie-cr-krkonosefinal.pdf>

VYSTOUPIL, Jiří a Martin ŠAUER. *Geografie cestovního ruchu České republiky*. Plzeň:

Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011. ISBN 978-80-7380-340-7.

VYSTOUPIL, Jiří, et al. *Atlas cestovního ruchu České republiky*. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2006.

Vedoucí práce:

Mgr. Klára Severýnová Popková, Ph.D.

Katedra geografie

Datum zadání práce:

9. června 2022

Předpokládaný termín odevzdání: 28. dubna 2023

L.S.

prof. RNDr. Jan Picek, CSc.
děkan

Mgr. Emil Drápela, Ph.D.
garant studijního programu

Prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně jako původní dílo s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé bakalářské práce a konzultantem.

Jsem si vědoma toho, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu Technické univerzity v Liberci.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti Technickou univerzitu v Liberci; v tomto případě má Technická univerzita v Liberci právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Současně čestně prohlašuji, že text elektronické podoby práce vložený do IS/STAG se shoduje s textem tištěné podoby práce.

Beru na vědomí, že má bakalářská práce bude zveřejněna Technickou univerzitou v Liberci v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

Jsem si vědoma následků, které podle zákona o vysokých školách mohou vyplývat z porušení tohoto prohlášení.

Potenciál cestovního ruchu ve východních Krkonoších

Anotace

Bakalářská práce se zabývá potenciálem cestovního ruchu v turistické oblasti Východní Krkonoše. Teoretická část se zaměřuje na charakteristiku Krkonoš a cestovního ruchu. Praktická část je věnována terénnímu šetření a analýze potenciálu cestovního ruchu ve zvoleném území. V této části jsou zmíněny vhodné datové zdroje pro zjištění potenciálu konkrétního území. Závěrečná část práce zahrnuje diskuzi, která se soustředí především na navrženou metodiku na základě existujících přístupů k hodnocení potenciálu cestovního ruchu.

Klíčová slova

Cestovní ruch, Krkonoše, lokalizační předpoklady cestovního ruchu, přírodní a kulturní potenciál cestovního ruchu

The potential of tourism in the Eastern Giant Mountains

Annotation

The bachelor's thesis deals with the potential of tourism in the tourist area of the Eastern Giant Mountains. The theoretical part focuses on the characteristics of the Giant Mountains and tourism. The practical part is focused to field investigation and analysis of tourism potential in the chosen territory. In this section, suitable data sources for determining the potential of a specific area are mentioned. The final part of the thesis includes a discussion, which focuses primarily on the proposed methodology based on existing approaches to the assessment of tourism potential.

Key Words

Tourism, Giant Mountains, localization prerequisites for tourism, natural and cultural potential of tourism

Poděkování

Děkuji Mgr. Kláře Severýnové Popkové, Ph.D. za vedení bakalářské práce. Ráda bych poděkovala také Mgr. Danielu Vrbíkovi, Ph.D. za konzultace při zpracování mapových výstupů v prostředí ArcGIS Pro, které jsou součástí praktické části a Mgr. Martinovi Erlebachovi, Ph.D. za cenné rady při volbě metodiky hodnocení potenciálu cestovního ruchu a navržení vlastní metody.

Obsah

Potenciál cestovního ruchu ve východních Krkonoších.....	6
The potential of tourism in the Eastern Giant Mountains.....	7
Seznam obrázků	13
Seznam tabulek	14
Seznam použitých zkratek.....	15
Úvod	16
1 Krkonoše.....	17
1.1 Krkonošský národní park	17
1.2 Východní Krkonoše	18
2 Cestovní ruch	20
2.1 Členění cestovního ruchu	20
2.1.1 Druhy cestovního ruchu	21
2.1.2 Formy cestovního ruchu.....	21
2.2 Cestovní ruch v chráněných územích	22
2.3 Udržitelnost cestovního ruchu.....	23
3 Potenciál cestovního ruchu	24
3.1 Hodnocení potenciálu cestovního ruchu	25
3.2 Datové zdroje.....	26
3.3 Pojetí potenciálu cestovního ruchu	27
3.4 Metodika hodnocení potenciálu cestovního ruchu.....	28
3.4.1 Kvantifikace potenciálu cestovního ruchu.....	29
4 Potenciál cestovního ruchu ve Východních Krkonoších	32
4.1 Celkový přehled potenciálu cestovního ruchu obcí v území	34
4.2 Hodnocení výsledku potenciálu cestovního ruchu	35
4.3 Strategie rozvoje cestovního ruchu v regionu Krkonoše	40
Formulace vize	41
5 Diskuze	43
Závěr.....	45
Seznam použitých zdrojů	46
Knižní zdroje	46
Internetové zdroje	47
Seznam datových zdrojů	52

Seznam obrázků

Obrázek 1: Turistický region Východní Krkonoše.....	19
Obrázek 2: Potenciál cestovního ruchu ve Východních Krkonoších	35

Seznam tabulek

Tabulka 1: Bodové hodnoty atraktivit cestovního ruchu a jejich významových stupňů	30
Tabulka 2: Bodové hodnoty ploch a linií ovlivňujících cestovní ruch a jejich intenzitních stupňů ..	31
Tabulka 3: Bodové hodnoty atraktivit cestovního ruchu a jejich významových stupňů zájmového území	32
Tabulka 4: Bodové hodnoty ploch, linií a bodů ovlivňující cestovní ruch a jejich intenzitních stupňů zájmového území	33
Tabulka 5: Bodové hodnocení potenciálu cestovního	34

Seznam použitých zkratek

AOPK	Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky
CR	Cestovní ruch
ČR	Česká republika
ČUZK	Český úřad zeměměřický a katastrální
DIBAVOD	Digitální báze vodohospodářských dat
CHKO	Chráněná krajinná oblast
IUCN	Mezinárodní svaz ochrany přírody
KPMG	Globální síť nezávislých firem zaměřených na audity a poradenství (<i>KPMG International Limited</i>)
KRNAP	Krkonošský národní park
NP	Národní park
NUTS	Nomenklatura územních statistických jednotek (<i>Nomenclature of Units for Territorial Statistic</i>)
ORP	Obec s rozšířenou působností
OSN	Organizace spojených národů
TIC	Turistické informační centrum
TUL	Technická univerzita v Liberci
ÚHÚL	Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů
UNESCO	Světová organizace pro vzdělání, vědu a kulturu (United Nations Education, <i>Scientific and Cultural Organization</i>)
UNWTO	Světová organizace cestovního ruchu (<i>United Nations World Tourism Organization</i>)
ZABAGED	Základní báze geografických dat

Úvod

Cestovní ruch představuje fenomén, jenž neustále kvantitativně roste. Úspěšnost turismu v daném místě je závislá na konkrétních podmínkách, ať už přírodních či uměle vytvořených. Tato bakalářská práce se zaměřuje na analýzu a hodnocení těchto podmínek v oblasti známého turistického regionu Východní Krkonoše, které se rozkládá na katastrálním území patnácti obcí. Analýza vychází z lokalizačních předpokladů cestovního ruchu. Turistický region se rozkládá v pohoří Krkonoše, které je nejvyšším a nejvýznamnějším pohořím Českého masivu. Součástí tohoto pohoří je Národní park Krkonoše, nejstarší národní park v České republice. Oblast národního parku je turisticky atraktivní nejen díky nejvyšší hoře České republiky, Sněžce, ale i díky dalším přírodním pozoruhodnostem a jiným atraktivitám.

Hlavním cílem bakalářské práce je zjištění potenciálu cestovního ruchu ve zvoleném území, popis dostupných atraktivit a identifikace důvodů, proč jsou jednotlivé obce území vhodné pro turismus. Dílčí části práce jsou zaměřeny na vysvětlení metod hodnocení potenciálu, rešerši vhodných datových zdrojů a návrh metody na základě existujících přístupů.

Teoretická část práce se věnuje základním pojmem souvisejících s pohořím Krkonoše a cestovním ruchem. Součástí je i samostatné téma týkající se udržitelnosti cestovního ruchu.

Praktická část analyzuje potenciál cestovního ruchu, zejména ve zvoleném území Východní Krkonoše. Vysvětuje možné způsoby hodnocení cestovního ruchu a provádí rešerši vhodných datových zdrojů. Terénní šetření je provedeno s využitím aplikace ArcGIS Pro a metodiky Jana Bíny z roku 2010. Výsledky naznačují, že zkoumané obce vykazují rozdílné úrovně potenciálu, z nichž většina je pozitivní. Po hodnocení potenciálu následuje kapitola zaměřená na možnosti dalšího rozvoje regionu Krkonoše, která vychází z rozvojových vizí zaměřených na region Krkonoše. V diskuzi je navržena možná metoda hodnocení potenciálu cestovního ruchu založená na existujících přístupech.

1 Krkonoše

Z hlediska České republiky jsou Krkonoše nejvyšším a nejvýznamnějším pohořím, které je součástí Českého masivu. Celý masiv má rozlohu 639 km^2 , přičemž česká část tvoří 454 km^2 , tedy více jak dvě třetiny pohoří. Pohoří leží v severní částí České republiky u státních hranic s Polskem. Geomorfologicky patří celek Krkonoše do Krkonoško-jesenické soustavy v rámci České vysočiny a dále se dělí na podcelky Krkonošské hřbety, Krkonošské rozsochy a Vrchlabskou vrchovinu (David 2019). Příroda horského území Krkonoše je brána jako nejcennější ve střední Evropě (mimo Alp a Karpat). Současně se jedná o kulturní krajину, která je již po staletí nepřetržitě osídlována a hospodářsky využívána. V Krkonoších se nachází část dvou povodí, řek Labe a Odry (Flousek 2007).

Dle Flouska (2007) lze území Krkonoš dělit na jednotlivé úrovně územních jednotek klasifikace NUTS. Jedná se o administrativní členění uznávané Evropskou unií. Tento přístup se zaměřuje na úrovně okresů a vyšší. Druhou možností je tradiční národní administrativní členění, které se týká úrovně nižší, než okresní (okresy zřízené roku 1960). Krkonošský národní park a jeho obklopující chráněné pásmo se vyskytuje v území jednoho regionu soudržnosti nazývaného Severovýchod (dle regionálního členění EU NUTS II), dvou krajů (NUTS III) a tří okresů (NUTS IV). Jedná se o okres Trutnov v Královéhradeckém kraji (60 % plochy národního parku a ochranného pásmá) a okres Semily a Jablonec nad Nisou v Libereckém kraji (zbývající plocha území). Do území Krkonoš zasahují katastry 29 obcí (NUTS V). Na území Krkonoš se vyskytují i dva euroregiony (Euroregion Nisa a Euroregion Glacensis), které představují formu přeshraniční spolupráce. Cílem je odstranění bariér, podmíněných státními hranicemi, odlišným jazykem, kulturou, nebo sociálními a ekonomickými nerovnostmi. Prostředkem vzájemné spolupráce jsou menší projekty v oblasti cestovního ruchu či kulturní spolupráce.

1.1 Krkonošský národní park

Krkonošský národní park (KRNAP) byl vyhlášen NP vládním nařízením dne 17. května 1963 (krkonose.eu 2023a) a jedná se tedy o nejstarší národní park v České republice. Území parku pokračuje i na polské straně, kde je nazýván jako Krakonoski Park Narodowy. V Polsku byl park vyhlášen již 16. ledna 1959. Od roku 1993 spadají oba parky pod společnou biosférickou rezervaci UNESCO (David 2019). V roce 1984 byl KRNAP také zařazen mezi nejvíce ohrožená chráněná území, a to Mezinárodním svazem ochrany přírody (IUCN) (Štursa 2013). Cílem vyhlášení za NP je uchování

a zlepšení přírodního prostředí, zejména ochrana či obnova samořídících funkcí přírodních systémů, přísná ochrana volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, zachování typického vzhledu krajiny, naplňování vědeckých a výchovných cílů, jakož i využití území národního parku k ekologicky únosné turistice a rekreaci, nezhoršující životní prostředí (krkonose.eu 2023a).

Rozloha parku činí 550 km² včetně ochranného pásma. Jeho nadmořská výška začíná od 400 m n. m. a nejvyšším bodem je hora Sněžka (1 603 m n. m.), která je zároveň nejvyšší horou České republiky. Dle cílů, kvality a zachovalosti životního prostředí, se území NP dělí na 3 zóny a ochranné pásmo podle cílů ochrany a přírodních podmínek (David 2019). I. zónou je zóna přírodní, kde jsou zahrnutы nejvyšší části KRNAP (horské hřbety, ledovcové kary, cenné geologické útvary, lesy, louky, rostlinné druhy, aj.). Zóna má za cíl zachovat ucelené plochy, ve kterých by neměl být narušen průběh přírodních procesů (krkonose.eu 2023a). V této zóně je zakázáno se pohybovat mimo vyznačené trasy (David 2019). II. zóna, přírodě blízká, obklopuje I. zónu. Klade si za cíl dosažení stavu, který odpovídá přirozenému stavu ekosystémů. III. zóna soustředěné péče o přírodu se snaží zlepšit stav ekosystémů, a to především jejich biologické rozmanitosti (krkonose.eu 2023a). Tato zóna je méně přísně chráněna a v rámci turismu je možné se pohybovat i mimo značené trasy. Ochranné pásmo obklopuje III. zónu a slouží jako určitá hraniční oblast (David 2019).

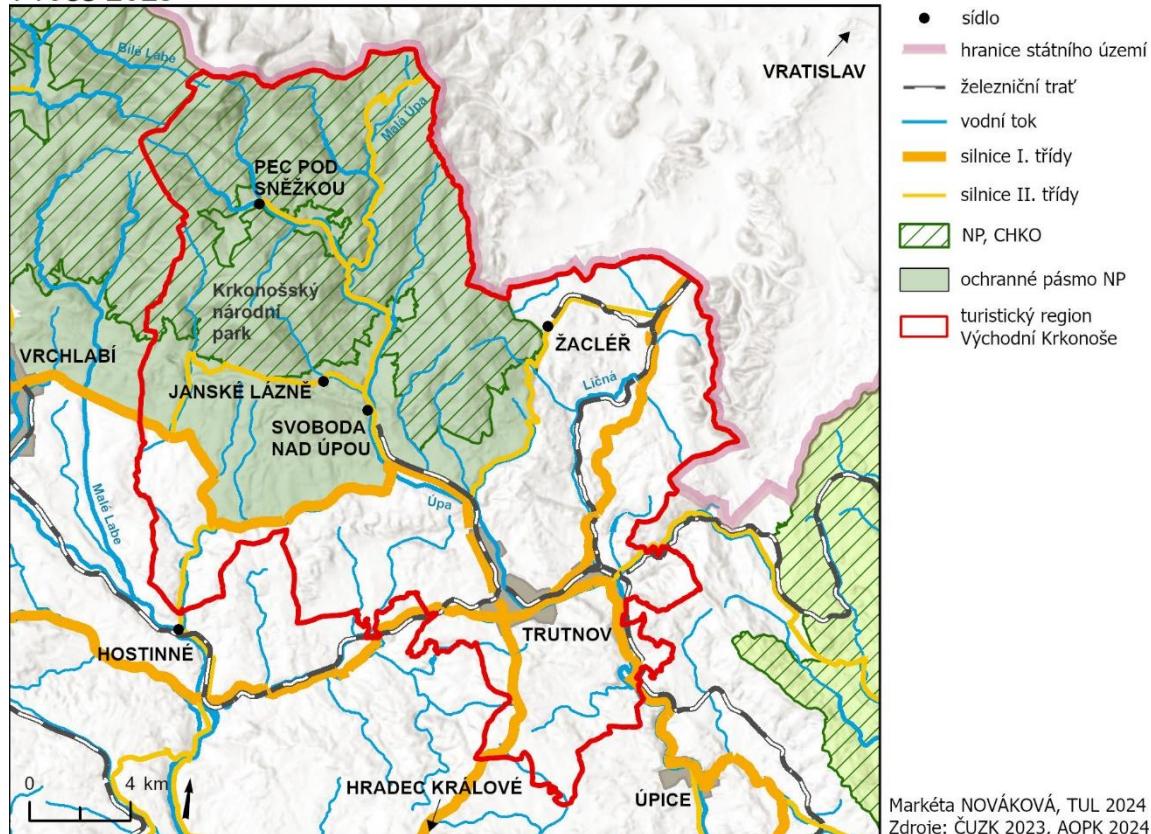
1.2 Východní Krkonoše

Území východních Krkonoš spadá pod turistický region Krkonoše a Podkrkonoší (CzechTourism 2010). Krkonoše lze dále rozdělit na tři subregiony. Těmi jsou Západní Krkonoše, Centrální Krkonoše a Východní Krkonoše (Czregion 2023) (Region Krkonoše 2023). Celé východní Krkonoše se nachází v královéhradeckém kraji. Většina obcí spadá pod ORP Trutnov s výjimkou městyse Černý Důl, který náleží k ORP Vrchlabí. V oblasti východních Krkonoš působí Euroregion Glacensis (ČR, Polsko) a mikroregion Svazek obcí Východní Krkonoše (Flousek 2007). Do svazku patří konkrétně 9 měst a obcí. Jedná se o město Trutnov, Mladé Buky, Svobodu nad Úpou, Jánské Lázně, Černý Důl, Horní Maršov, Pec pod Sněžkou, Malou Úpu a Žacléř. Cílem sdružení je společný rozvoj zájmového území, především v oblasti udržitelnosti cestovního ruchu, odpadového hospodářství a dopravy (Svazek obcí Východní Krkonoše 2023).

Turistický region Východní Krkonoše má hornatý poměrně členitý povrch. Dominantou jsou nejvyšší hory České republiky spolu s nejvyšší horou Sněžka (1603 m. n. m.). Nacházejí se zde údolí s doly a ledovcové kary (př. Úpská jáma). Některá údolí vznikla ledovcovou činností (př. Obří důl, Modrý důl). Tyto podmínky mají velký vliv na cestovní ruch. V turismu převládají aktivity jako např. turistika, poznávací turistika, cykloturistika, sjezdové lyžování, hipoturistika, lázeňství, koupání, wellness a možnosti relaxace (krkonose.eu 2023b).

Obrázek 1: Turistický region Východní Krkonoše

TURISTICKÝ REGION VÝCHODNÍ KRKONOŠE v roce 2023

2 Cestovní ruch

Pojem cestovní ruch lze definovat více způsoby. Dle Světové organizace cestovního ruchu (UNWTO – United Nations World Tourism Organization) z roku 1991 (na kongresu v kanadském městě Ottawa) lze cestovní ruch popsat jako činnost osob cestujících do míst a pobývajících v místech mimo své obvyklé prostředí po dobu kratší než jeden ucelený rok, za účelem trávení volného času, obchodu a za jinými účely nevztahujícími se k činnosti, za kterou jsou z navštíveného místa odměňováni (UNWTO 2019). Zjednodušeně se jedná o lidské aktivity mimo trvalý pobyt. Cestovní ruch zahrnuje mnoho odvětví, jako je doprava, turistická zařízení, poskytující ubytování a stravování, služby cestovních kanceláří a agentur, průvodcovské služby, turistické informační systémy a další infrastrukturu či další služby cestovního ruchu. Dle Štýrského (2011), lze cestovní ruch popsat jako druh služeb, při kterých stoupá ekonomický i kultivační význam území.

Jak uvádí Syrovátková (2013), již v minulosti došlo v rámci cestovního ruchu k obrovskému rozvoji a stále se jedná o rostoucí fenomén, který dle Zelenky (2013) kvantitativně roste. Cestovní ruch je nejrychleji se rozvíjející hospodářské odvětví a je významnou součástí národní i světové ekonomiky. Přidanou hodnotou cestovního ruchu je vznik mnoha pracovních příležitostí, které přispívají k zaměstnanosti a jeho vliv na tvorbu hrubého domácího produktu státu (Syrovátková 2013). Dle Zelenky (2013) je turismus považován i za činitele změny životního stylu obyvatel.

Ke vzniku cestovního ruchu v určitém místě je zapotřebí určitých podmínek. Do těchto předpokladů se řadí přírodní a uměle vytvořené podmínky (přírodní prostředí, kulturně-historické dědictví a projevy aktuální lidské společnosti) (Syrovátková 2013).

2.1 Členění cestovního ruchu

V odborné literatuře se cestovní ruch obvykle dělí na formy a druhy cestovního ruchu. Toto dělení však není zcela jednoznačné, jelikož se v jednotlivých publikacích tyto aspekty prolínají. Výkladový slovník cestovního ruchu (Zelenka 2012) se tímto dělením přímo zabývá.

Konkrétním členěním se zabývá např. V. Malá (2002), která se při rozlišení typů cestovního ruchu zaměřuje na vyjádření jeho jevové formy. Tato forma označuje účastníka z hlediska převažující motivace účasti na cestovním ruchu, místa realizace, vztahu k platební bilanci státu, délce pobytu, způsobu zabezpečení cesty a pobytu, počtu účastníků, způsobu financování, věku účastníků,

převažujícího prostředí pobytu atd. Přehled členění turistického ruchu přináší také Vystoupil (2011), který dělí cestovní ruch na formy a druhy. Jeho dělení bylo zvoleno i pro účely této práce.

2.1.1 Druhy cestovního ruchu

Druhem cestovního ruchu se rozumí jevový průběh CR a způsob realizace, která závisí na určitých podmínkách. Jimi jsou např. geografické, ekonomické nebo společenské podmínky a účinky CR. Tento jev podmiňují objektivní faktory (prostor, čas, sociální a demografické faktory a vliv CR). Místo realizace vytváří dělení na domácí a zahraniční CR, mezinárodní CR, národní, příhraniční, výjezdový a vnitřní CR. Délka pobytu účastníka dělí CR na krátkodobý a dlouhodobý. Podmínkou pro označení určité cesty za aktivitu v CR je hranice tří přenocování. Organizace cesty utváří organizovaný a neorganizovaný CR. Kritériem je také prostředí pobytu, tím dochází k dělení na městský, venkovský, lázeňský, přírodní a vodní CR (Vystoupil 2011).

2.1.2 Formy cestovního ruchu

Formu CR utváří motivace účastníka. Do primárních motivů se řadí odpočinek, poznávání prostředí a kontakty s lidmi. Díky těmto motivům členíme formy CR na rekreační, pobytový, lázeňský, lovecký, poznávací, socioprofesní ad. Formy se mohou i vzájemně prolínat. Příkladem je kulturně-poznávací, přírodně-poznávací, historicky-poznávací nebo profesně-orientovaný CR (obchodní, kongresový, incentivní CR). Dle Vystoupila (2011) jsou v České republice v delším časovém hledisku rozvíjeny a podporovány určité formy CR, které podmiňují předpoklady území. Jedná se o městský a kulturně-poznávací CR, dovolené v přírodě, sportovní a aktivní dovolené, lázeňský CR a kongresový a incentivní CR. Tyto kategorie se dále dělí na: Městský CR, Venkovský CR, Kongresový a veletržní CR, Lázeňství, Lázeňský CR a wellness, Zimní rekreace a CR, Letní rekreace u vody, Vinařský CR, Golf a Druhé bydlení.

2.2 Cestovní ruch v chráněných územích

Dle Zelenky (2013) v České republice rozlišujeme dva typy chráněných území. Prvním druhem jsou zvláště chráněná území, která se člení na velkoplošná a maloplošná. Do velkoplošných zvláště chráněných území se řadí národní parky (NP) a chráněné krajinné oblasti (CHKO). Území národních parků jsou nejpřísněji chráněné plochy, jelikož se jedná o jedinečná území jak v národním, tak mezinárodním měřítku. V chráněných krajinných oblastech je režim ochrany méně přísný. Potřeby ochrany přírody se zde dělí do zón, díky kterým se určují limity hospodaření a další využití přírodního potenciálu. Maloplošná chráněná území dělíme na národní přírodní rezervace, národní přírodní památky, přírodní rezervace a přírodní památky. Tato území také spadají pod přísný režim ochrany, jako je tomu u národních parků či chráněných krajinných oblastí.

V České republice je cestovní ruch nejvíce spojován s místy, kde se nachází právě NP nebo CHKO. Souvisí s tím vysoká kvalita přírodních podmínek, která podporuje intenzivní rekreační využití. Ve velkoplošných chráněných územích hodnota turisticko-rekreační funkce ve velké míře převyšuje celorepublikový průměr. Atraktivními místy jsou především horské oblasti, kde reliéf vytváří podmínky pro rozvoj turistiky a zimní rekreace.

Druhým typem chráněných území jsou turisticky velmi navštěvované oblasti, které tvoří území s velkoplošnými skalními útvary. Faktorem atraktivity území je také horizontální členitost území. Jedná se především o meandry údolních řek a vodních ploch. Méně navštěvovaná jsou krasová území díky krátkodobému charakteru návštěvnosti jeskyní a prostorové lokalizaci území. Tato území se nachází poblíž velkých měst, která se s turismem váží a účastníci je tak v rámci své návštěvy upřednostňují. Atraktivita určitého prostředí však není dána pouze jedním faktorem například jedinečnost dané lokality, ale více rysy území.

V chráněných oblastech se nejčastěji vyskytuje rekreační CR, kdy si chtějí účastníci odpočinout a navštívit novou lokalitu mimo své obvyklé působiště. Obvykle se jedná o aktivní dovolené spojené s turistikou, kterou může být pěší a horská turistika, cykloturistika, vodní turistika, horolezectví, lyžařská turistika, sjezdové zimní sporty aj. Další formou CR je sportovní cestovní ruch, kdy se uplatňují opět již zmíněné aktivity, které prohlubují výkonnost a zdraví účastníka. V neposlední řadě se v chráněných oblastech uplatňuje i společensky orientovaný cestovní ruch. Účastníci obvykle míří na rekreaci se svou rodinou či známými nebo se účastní tzv. klubového cestovního ruchu, při kterém cestují na základě společných zájmů, jimiž jsou např. sportovní aktivity (Malá 2002).

Jednou z chráněných oblastí je i pohoří Krkonoše, kterému se věnuje následující charakteristika z hlediska cestovního ruchu. Krajina Krkonoš je pro potřeby CR stále intenzivněji využívána (Flousek in Erlebach 2021). Jedná se o region s nejvyšší návštěvností a má vysoký potenciál k růstu v rámci České republiky. V regionu se nachází území národního parku Krkonoše. Tento park je z hlediska přepočtu na plochu nejnavštěvovanějším národním parkem na světě (krkonose.eu 2023a).

K opětovnému intenzivnímu rozvoji turismu v České republice došlo po roce 1989 (Vystoupil in Erlebach 2021). V Krkonoších se CR projevil díky nové turistické infrastruktuře, urbanizaci a rostoucí intenzitě dopravy (Flousek in Erlebach 2021). Návštěvnost národních parků se stala velmi diskutovaným tématem především z hlediska únosnosti krajiny. Druhou stranou situace je potřeba ekonomického rozvoje regionů a středisek CR v chráněných územích (Erlebach 2021).

2.3 Udržitelnost cestovního ruchu

V rámci současných trendů a globalizace v CR je termín udržitelný cestovní ruch stále více aktuální (Lejsek 2011). Udržitelný cestovní ruch je takový, který dlouhodobě nenarušuje přírodní, kulturní a sociální prostředí (Houška 2014). Trvale udržitelný rozvoj je v České republice právně ukotven v zákoně č. 17/1992 Sb. o životním prostředí, v §6: „*Trvale udržitelný rozvoj společnosti je takový rozvoj, který současným i budoucím generacím zachovává možnost uspokojovat jejich základní životní potřeby, a přitom nesnižuje rozmanitost přírody a zachovává přirozené funkce ekosystémů.*“ (§6, Zák. č. 17/1992 Sb.)

V současnosti se CR velmi rychle mění, a to především z kvalitativního, ale i kvantitativního hlediska. Tyto změny ve vztahu k udržitelnosti nelze jednoznačně označit za pozitivní či negativní. Trvale udržitelný rozvoj CR se opírá o tři základní pilíře, jimiž jsou ekonomický, environmentální a sociokulturní CR. Základem přístupu k udržitelnosti je plánovitost rozvoje CR vycházející z citlivého respektování a rozvíjení potenciálu území a potřeb, potenciálu a zapojení místní komunity. Lze říci, že CR jednoznačně mění krajinu, sociální a kulturní prostředí. Je tomu tak díky neustálému toku návštěvníků a rozvoji infrastruktury, která je nepřetržitě využívána. Dopady na již zmíněné prostředí mají různou intenzitu, časový průběh, vratnost či nevratnost působení a jsou žádoucí či nežádoucí (Zelenka 2013). UNWTO (Světová organizace cestovního ruchu) pro podporu minimalizace negativních sociálních a ekonomických dopadů CR v roce 1999 projednala a následně schválila Globální etický kodex cestovního ruchu. Následně byl přijat i na Valném shromáždění OSN v roce 2001.

3 Potenciál cestovního ruchu

Potenciálem cestovního ruchu se rozumí možnost rozvoje určitého území v rámci turismu. Cílem je dosažení formalizovaného výsledku, který hodnotí komplexní okruh územních podmínek a předpokladů pro možný (další) rozvoj CR. Podmínky a předpoklady daného území pro rozvoj CR tvoří složitý multidisciplinární systém (Bína 2010). Základní podmínkou pro zkoumání určitého území je zjednodušení v podobě rozčlenění území na jednotlivé segmenty. Celkový potenciál se skládá z jednotlivých možností potenciálu, tedy aktivit CR, což umožňuje třídění do, již zmíněných, segmentů (Houška 2014). Dle Zelenky (2012) se v praxi jedná o souhrn hodnot všech předpokladů CR, kterým jsou přiřazeny body. Hodnoty utváří bodovou škálu, která je snížena o záporné hodnoty negativních faktorů rozvoje CR. Tyto faktory představuje špatný stav složek životního prostředí a konfliktní využití krajiny (Land use) konkrétního území.

Hodnocením potenciálu CR se zabývá řada autorů. Přístupy hodnocení se zabývá např. konferenční příspěvek *Metodické přístupy k hodnocení potenciálu cestovního ruchu území* (Klapka, Nováková, Frantál 2008). Tradičním přístupem hodnocení potenciálu je dělení na přírodní a kulturní předpoklady. Vhodnějším členěním je však na lokalizační, selektivní a realizační předpoklady, které tyto dvě skupiny potenciálu zohledňují. Dle Výkladového slovníku cestovního ruchu (Zelenka 2012) dělíme předpoklady CR na *lokalizační, realizační a selektivní*. Souhrn těchto předpokladů vytváří potenciál pro CR v konkrétní oblasti (Týlová 2021).

Lokalizační předpoklady CR označují umístění (lokalizaci) aktivit CR. Přírodní předpoklady podmiňuje rozmanitost přírodního prostředí. Přírodní prostředí je dáno reliéfem, podnebím, hydrologickými poměry, rostlinstvem a živočištvem. Kulturně-historické předpoklady se odvíjí od historického vývoje daného území (lidmi vytvořené atraktivity, lidové tradice, folklór a umění, struktura institucí a místní správy a samosprávy) (Zelenka in Vystoupil 2011).

Realizační předpoklady se dělí na komunikační a materiálně-technické (Zelenka 2002 in Vystoupil 2011). Uplatňují se v konečné fázi uskutečnění, zajišťují rozhodující postavení určitého druhu CR (Týlová 2021).

Stimulační (selektivní) předpoklady se dělí na politické, demografické, administrativní, urbanizační, sociologické, personální a ekologické (Zelenka in Vystoupil 2011) a jsou postaveny primárně v rámci rozvoje CR. Představují způsobilost určité země podílet se na aktivitě či pasivitě na turismu.

Patří do nich objektivní a subjektivní předpoklady. Subjektivní předpoklad určuje vlastní motiv účastníků cestovního ruchu k návštěvě určité destinace (Týlová 2021).

3.1 Hodnocení potenciálu cestovního ruchu

Na základě lokalizačních a realizačních předpokladů území se problematikou hodnocením potenciálu CR se věnovali např. Bartkowski (1977), Warszynska (1979), Mariot (1983), v České republice Bína (2001, 2010), Vystoupil et. al. (2006), Novotná (2007), Nováková a Frantál (2007) (Klapka 2008).

Základním přístupem hodnocení potenciálu cestovního ruchu dle Vystoupila (2011) je přístup funkčně-chronologický, kterým se zabývali například P. Mariot (1983), J. Bína (2001) nebo M. Novotná (2007). V rámci tohoto přístupu lze dosáhnout užšího funkčního pohledu na základě funkční delimitace (vymezení hranic) na základě převahy jednotlivých druhů a forem CR nebo širšího funkčního pohledu, kdy je hodnocení krajiny zaměřené na určení úlohy jejich částí. P. Mariot (1983) se zabývá tímto přístupem, který zahrnuje tři etapy hodnocení: inventarizaci, analýzu a syntézu. Jeho výzkum se zaměřuje především na hydrologii, druhy reliéfu a biotop. J. Bína a M. Novotná pak rozšiřují tento pohled tím, že hodnotí, jak je krajina vhodná pro různé formy CR. Jedná se o širší funkční pohled (Klapka 2008).

Hodnocením potenciálu CR a jeho využitím pro územní plánování se zabývá Vepřek (2002). Ve své práci rozvíjí model rekreační atraktivity Krkonoš. Cílem práce bylo vytvořit model optimalizace rekreační návštěvnosti. Námětem pro hodnocení potenciálu CR je také metoda Vystoupila (2006). Vystoupil hodnotí území České republiky z hlediska celkových přírodních podmínek. Pro určení funkčního využití je využito sestavení ukazatelů na základě reliéfu, klimatu a hydrologických a biografických poměrů. Práce Novotné (2007) vychází z primárního stanovení aktivit CR a sociologického šetření (Klapka 2008).

3.2 Datové zdroje

Zdrojů pro hodnocení potenciálu CR v České republice existuje velké množství. Data jsou však často ve formátu, který nelze využít v jejich podobě pro vlastní zpracování a je možné použít pouze některé jejich charakteristiky. Díky těmto specifikacím se dají vytvořit vlastní data pro zpracování a tento postup byl aplikován i pro účely této práce v rámci některých segmentů, pro která data nebyla dostupná ve formátu, který lze upravovat v aplikaci ArcGIS Pro.

Jedním z nejznámějších poskytovatelů dat je geoportál Českého úřadu zeměměřického a katastrálního (ČUZK). Portál poskytuje řadu datových sad, které jsou volně dostupné k jakýmkoliv účelům. Jedná se např. o *Data50* nebo *Data250*, která představují digitální geografický model České republiky. Dalším možným zdrojem z geoportálu ČUZK jsou polohopisná a výškopisná data ZABAGED (Základní báze geografických dat) pro ČR a DIBAVOD (Digitální báze vodohospodářských dat) (ČUZK 2024). Důležitým poskytovatelem je také Národní geoportál INSPIRE, který nabízí širokou škálu nabízených produktů (Národní geoportál INSPIRE 2024). Pro získání vhodných dat pro segment ploch a linií je možným zdrojem webový portál Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů (ÚHÚL 2024) a geoportál Lesy ČR (Lesy ČR 2024).

Pro zjištění potenciálu atraktivit cestovního ruchu ve vybrané destinaci východní Krkonoše byl v bakalářské práci využit datový portál Královéhradeckého kraje (data KHK 2023), který poskytuje otevřená data potřebná pro zvolené území. Jedná se o kategorie týkající se CR. Některá potřebná data nebyla k dispozici v katalogu a byla proto získána prostřednictvím vlastního zpracování. Pro analýzu potenciálu ploch a linií byla využitá data ze zmíněného geoportálu ČUZK (*Data50* 2023) (*Data250* 2023), webové stránky Agentury ochrany přírody a krajiny ČR (Velkoplošná zvláště chráněná území) (AOPK ČR 2023) a zahraniční zdroj Copernicus Land Monitoring Service (typy krajiny) (Copernicus 2018). Informace o frekvenci vlakových a autobusových spojů byly získány prostřednictvím služby idos.cz (2024) a webového portálu Českých drah (cd.cz 2024). Tato zjištění byla v aplikaci ArcGIS Pro propojena s vlakovými a autobusovými zastávkami a následně bodově ohodnocena (viz **Tabulka 4**).

3.3 Pojetí potenciálu cestovního ruchu

Pro účely této práce byla zvolena metoda Jana Bíny z roku 2010, která slouží k hodnocení potenciálu cestovního ruchu v České republice, zahrnující zkoumaný turistický region Východní Krkonoše. Metoda se zaměřuje na funkční využití plochy a je aplikovatelná na jakékoli území. V případě bakalářské práce bylo důležité toto hledisko zahrnout s ohledem na možnosti budoucího rozvoje. Další podmínkou zkoumání bylo hodnocení rekreačního potenciálu z hlediska přírodní a kulturní perspektivy. Při sběru dat pro hodnocení nevznikly významné komplikace díky specifikaci metodologie. První hodnocení potenciálu CR proběhlo v roce 2001 ve spolupráci Ústavu územního rozvoje s J. Bínou. Území bylo členěné na obce ČR, ve kterých byl potenciál zkoumaný díky 24 potenciálním složkám cestovního ruchu (a rekrece). Obce byly bodově ohodnoceny na základě jejich vyuvinutosti a obecného významu. Tato práce se aktualizovala v roce 2010. Změnou bylo zaměřit se na rozhodující aspekty ovlivňující rozvoj CR a rekrece v území, které bylo důležité zohlednit v práci. Území již nebylo členěno na obce, ale na správní obvody obcí s rozšířenou působností (ORP). Je nutno také uvést, že použitá metoda zohledňuje i rekraci účastníků CR. Potenciál CR tedy zahrnuje i rekreační potenciál určitého území.

Podmínkou pojetí potenciálu je již zmíněné, rozčlenění na měřitelné segmenty. Segmenty se dělí do dílčích potenciálů CR, které představují celkový potenciál. Dílčí segmenty jsou vyjádřeny za pomocí bodového hodnocení. Jejich součet vytváří konečný potenciál CR (v limitech nutného zjednodušení).

Atraktivity a reliéf krajiny, které představují jednotlivé segmenty potenciálu mohou být vyjádřeny v různé šíři záběru. Úzké pojetí zohledňuje pouze složky, které přímo ovlivňují CR (návštěvu daného území). Příkladem může být návštěva významného hradu v území. Široké pojetí zohledňuje nejen návštěvu hradu, nýbrž i aktivity, které působí odvozeně (např. služby a atrakce pro návštěvníky v podhradí hradu). Pojetí segmentů potenciálu CR nabízí otázku, zda atraktivity a reliéf krajiny souvisejí s CR jsou součástí potenciálu, nebo by měly být chápány jako atributy využití potenciálu CR. V aktualizované metodě se jako součást potenciálu CR považuje turisticky významný hrad i muzeum v podhradí (druhotná atraktivita). Za součást však metoda nepovažuje existenci rozhleden a lyžařských sjezdových areálů, jelikož využívají členité a sněhově příznivé podmínky horských krajin nebo ubytovací kapacity sídel.

Hodnocení potenciálu cestovního ruchu J. Bíny se dělí na dva dílčí potenciály, kterými je:

a) potenciál atraktivit cestovního ruchu

Atraktivity cestovního ruchu vyjadřují reálný cíl návštěvníků určitého území. Příkladem jsou: hrady, zámky, lázeňská místa, přírodní pozoruhodnosti (jeskyně, skalní města) ad. Tato skupina potenciálu je vyjádřena body či plochami, které znázorňují územní komplex.

b) potenciál ploch a linií ovlivňujících cestovní ruch

Potenciál ploch a linií je výhradně potenciální, není vyjádřen objekty, ale širšími územními předpoklady, které rozvíjí CR. Názorným příkladem jsou krajinné typy, které mají významnou roli pro přírodně orientovaný CR a rekreaci. Do kategorie ploch se řadí i zóny v blízkosti sjezdů z dálnic a rychlostních silnic, jelikož zvyšují kvalitu dostupnosti území. Naopak omezující vliv představují areály dolů a průmyslové plochy. Menší intenzitu, avšak také omezující mají urbanizovaná území. Platí, že čím má ORP vyšší podíl ploch s obecným podporujícím vlivem a čím menší je podíl s obecným omezujícím vlivem, tím ORP vykazuje příznivější potenciální podmínky. Tyto aspekty mají různé hodnoty, např. přidanou hodnotu mají plochy s obecně známým vyšším statutem – národní parky či chráněné krajinné oblasti. Linie zobrazují délku významných silnic, železnic, břehů vodních ploch, úseků řek vhodných ke splouvání ad. Hodnoty těchto atributů jsou vypočítané za pomocí koeficientů, které zohledňují rozlohu daného ORP.

3.4 Metodika hodnocení potenciálu cestovního ruchu

Metodika hodnocení potenciálu vychází z představeného konceptu potenciálu cestovního ruchu, který je podrobněji popsán v předchozí kapitole. V této části kapitoly jsou dílčí potenciály konkretizovány.

a) Atraktivity cestovního ruchu

Atraktivity jsou rozděleny podle jejich významu pro CR do dvou až tří úrovní (A, B, C). Tyto kategorie jsou definovány na základě specifikovatelných parametrů. Například historické městské a vesnické soubory jsou klasifikovány takto:

- A. Městské památkové rezervace – vyšší stupeň významu
- B. Městské památkové zóny – nižší stupeň významu

Hrady, zámky, pietní památníky, archeologické, sakrální, technické a vojenské památky jsou kategorizovány dle statutu národní kulturní památky, obecného významu a poslední kategorií jsou jiné významné památky těchto atraktivit.

b) Plochy a linie ovlivňující cestovní ruch

Pro hodnocení potenciálu v této sekci bylo zvoleno 7 typů ploch a 6 typů linií. Každá z ploch a linií má svůj specifický význam pro rozvoj turismu. Některé plochy mají pozitivní vliv, menší skupina z nich naopak negativní vliv a jeden typ je neutrální. Všechny typy linií mají podporující význam pro dané území. Povahu přidané hodnoty (vyšší statut) představují NP a CHKO. Výsledky pro každou plochu nebo liniu jsou vyjádřeny v procentech, nebo za pomocí koeficientu, který je definován jako $(\text{délka v km} / \text{rozloha obvodu ORP v km}^2) \times 1\,000$. Výpočet za pomocí využití koeficientu je využit např. u segmentu Délka břehů vodních ploch typ I. a II. Hodnota indexu se rovná $(\text{délce břehů vodních ploch v km} / \text{rozloha obvodu ORP v km}^2) \times 1\,000$. Při výpočtu je vždy zohledněna rozloha daného ORP.

3.4.1 Kvantifikace potenciálu cestovního ruchu

Závěrečným metodickým krokem hodnocení metody J. Bíny (2010) je přiřazení bodových hodnot jednotlivým složkám, které představují celkový potenciál cestovního ruchu, jak znázorňují níže přiložené **Tabulky 1 a 2**. U atraktivit cestovního ruchu se jedná o hodnocení významové úrovni, u ploch a linií o intenzivní úrovni.

Základem pro přidělení bodů byla použita metoda párového srovnání, která posuzuje význam různých objektů a jevů. Výsledné hodnoty byly zprůměrovány a případně byly odečteny výrazné maximální nebo minimální hodnoty (Bína 2010).

Hladina bodů byla stanovena tak, aby průměrný regionální územní celek (ORP) měl přiřazený počet bodů za obě dílčí kategorie potenciálu přibližně vyrovnaný. Nicméně, jak bylo očekáváno, tato situace ve většině případů nenastala. Většina ORP má kladnou intenzitu výrazněji soustředěnou na straně atraktivit nebo na straně ploch a linií (Bína 2010).

Tabulka 1: Bodové hodnoty atraktivit cestovního ruchu a jejich významových stupňů

Atraktivita cestovního ruchu	Významový stupeň			Nediferen- cováno
	A	B	C	
Přírodní pozoruhodnost	60	20	/	/
Historický městský soubor	60	30	/	/
Historický vesnický soubor	40	20	/	/
Zámek	65	45	15	/
Hrad, tvrz, zřícenina	60	40	15	/
Křesťanská sakrální památka	60	40	15	/
Židovská památka	60	40	15	/
Vojenská památka	55	25	/	/
Pietní památník	50	20	/	/
Technická památka	55	25	10	/
Archeologická památka	40	20	/	/
Historické podzemí	/	/	/	40
Muzeum, galerie	50	25	10	/
Muzeum v přírodě, skanzen	60	30	/	/
Lázeňské místo	75	25	/	/
Zoologická zahrada, zoopark	60	35	/	/
Botanická zahrada, arboretum	60	25	/	/
Aquapark, plavecký bazén	50	25	/	/
Golfové hřiště	/	/	/	35
Farma pro hipoturistiku	/	/	/	35
Vinařský věhlas	/	/	/	25
Pivovarnický věhlas	/	/	/	25
Jiná atraktivita cestovního ruchu	50	20	/	/
Turistické informační centrum	/	/	/	15
Přidaná hodnota: památka UNESCO	/	/	/	100

Zdroj: upraveno dle Bíny 2010

Tabulka 2: Bodové hodnoty ploch a linií ovlivňujících cestovní ruch a jejich intenzitních stupňů

Plocha, linie	Intenzivní stupeň				
	A	B	C	D	E
Rekreační a turistická krajina typ I	350	280	210	140	70
Rekreační a turistická krajina typ II	200	160	120	80	40
Rekreační a turistická krajina typ III				nehodnoceno	
Rekreační a turistická krajina typ IV	-150	-120	-90	-60	-30
Urbanizovaný prostor	-100	-80	-60	-40	-20
Průmyslový a těžební prostor	-300	-240	-180	-120	-60
Areál dálniční dostupnosti typ I	150	120	90	60	30
Areál dálniční dostupnosti typ II	75	60	45	30	15
Délka břehů vodních ploch typ I	250	200	150	100	50
Délka břehů vodních ploch typ II	125	100	75	50	25
Délka řek vhodných pro splouvání	150	120	90	60	30
Délka silnic I. třídy	100	80	60	40	20
Délka železnic typ I	100	80	60	40	20
Délka železnic typ II	50	40	30	20	10
Přidaná hodnota: národní park	200	160	120	80	40
Přidaná hodnota: chráněná krajinná oblast	100	80	60	40	20

Zdroj: upraveno dle Bíny 2010

4 Potenciál cestovního ruchu ve Východních Krkonoších

Území Východních Krkonoš o rozloze 408 km² je výrazně menší celek než celkové území České republiky (78 867 km²). Proto bylo nutné upravit a přizpůsobit zvolenou metodu hodnocení tomuto regionu. Nejvýraznějším rozdílem je rozdelení území na hranice obcí, které představují menší celky v rámci této oblasti. Toto dělení bylo zvoleno právě kvůli menší rozloze území.

Metoda je použita v úzkém pojetí potenciálu cestovního ruchu, což znamená, že zohledňuje pouze segmenty, které přímo ovlivňují cestovní ruch (návštěvu území Východní Krkonoše). Segmenty CR se také dělí na:

- a) potenciál atraktivit cestovního ruchu
- b) potenciál ploch, linií a bodů ovlivňujících cestovní ruch

Díky menšímu území a specifické krajině, která není tak rozmanitá, jako je tomu v území celé České republiky, se část atraktivit, ploch, linií a bodů v území nenachází (viz **Tabulka 3 a 4**).

Tabulka 3: Bodové hodnoty atraktivit cestovního ruchu a jejich významových stupňů zájmového území

Atraktivita cestovního ruchu	Významový stupeň			Nediferencováno
	A	B	C	
Přírodní pozoruhodnost	60	20	/	/
Historický městský soubor	60	30	/	/
Historický vesnický soubor	40	20	/	/
Zámek	65	45	15	/
Hrad, tvrz, zřícenina	60	40	15	/
Sakrální památka	60	40	15	/
Vojenská památka	55	25	/	/
Technická památka	55	25	10	/
Muzeum, galerie	50	25	10	/
Muzeum v přírodě, skanzen	60	30	/	/
Lázeňské místo	75	25	/	/
Botanická zahrada, arboretum	60	25	/	/
Aquapark, plavecký bazén	50	25	/	/
Golfové hřiště	/	/	/	35
Pivovarnický věhlas	/	/	/	25
Jiná atraktivita cestovního ruchu	50	20	10	/
Turistické informační centrum	/	/	/	15

Zdroj: vlastní zpracování

V Tabulce 3 je uveden přehled kategorií atraktivit cestovního ruchu, které se v území Východní Krkonoše nachází. Zelené zvýraznění polí označuje bodové vsužení. Současně v Příloze B s názvem *Výčet jednotlivých atraktivit, ploch, linií a bodů ovlivňující cestovní ruch za jednotlivé obce v regionu Východní Krkonoše* jsou formou tabulek vyobrazené veškeré atraktivity a podíl ploch a linií u jednotlivých obcí, které jsou součástí destinace východní Krkonoše. Je důležité podotknout, že většina segmentů nedosahuje nejvyššího počtu bodů. Podmiňuje to kulturněhistorický potenciál, který ve vybraném území nevykazuje vysoký podíl, a tedy i počet bodů. Sakrální památky ve stejnojmenné kategorii, nacházející se v území, nemají statut národní kulturní památky. Bez tohoto prvku nejsou pro turismus nijak zvlášť atraktivní a ve výsledném hodnocení nejsou interpretovány. Vysoký potenciál představuje především přírodní potenciál, kde hraje významnou roli území Národního parku Krkonoše a přírodní pozoruhodnosti.

Tabulka 4: Bodové hodnoty ploch, linií a bodů ovlivňující cestovní ruch a jejich intenzitních stupňů zájmového území

Plocha, linie, bod	Intenzivní stupeň				
	A	B	C	D	E
Rekreační a turistická krajina typ IV	-150	-120	-90	-60	-30
Průmyslový a těžební prostor	-300	-240	-180	-120	-60
Areál dálniční dostupnosti typ II	75	60	45	30	15
Délka břehů vodních ploch typ II	125	100	75	50	25
Délka silnic I. třídy	100	80	60	40	20
Vlakové zastávky s frekvencí denních spojů	100	80	60	40	20
Autobusová nádraží s frekvencí denních spojů	100	80	60	40	20
Přidaná hodnota: národní park	200	160	120	80	40

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka č. 4 zobrazuje segmenty potenciálu ploch, linií a bodů a současně jsou v Příloze A s názvem *Celkové přehledy potenciálu cestovního ruchu u jednotlivých obcí v regionu Východní Krkonoše* formou tabulek zobrazeny intenzivní stupně těchto segmentů, které určují bodové hodnocení. V potenciálu ploch, linií a bodů vybraného území také není zastoupena celá škála bodových kategorií. Je tomu díky zohlednění velikosti rozlohy obcí v území. V práci nebyly využity segmenty *Rekreační a turistické krajiny typ I – III*, jelikož jejich specifikace v metodice není přesná. Na tvorbě metody se podílela skupina krajinářů, která popisuje druhy krajiny dle odborného hlediska hodnocení krajiny. *Rekreační a turistickou krajinu typ IV* práce již obsahuje. Z hlediska dat byly využity pouze plochy zemědělské půdy. Z geografického hlediska však tento popis nelze uchopit v rámci získání dat pro tvorbu hodnocení potenciálu cestovního ruchu. Hodnocení bere v potaz území s negativním vlivem na cestovní ruch a odečítá tak body za území, kde se nachází prostor s *Rekreační a turistickou krajinou typ IV* a *průmyslový a těžební prostor*. Změna v metodě nastala u segmentů *Délka železnic*

typ I. a II. Místo délky se práce zaměřuje na počet stanic na železnicích v území a jejich frekventovanost (počet denních spojů).

Tento segment je nazván *Vlakové zastávky s frekvencí denních spojů*. V práci je naopak přidán segment *Autobusová nádraží s frekvencí spojů*, který je zkonstruován obdobně, jako je tomu u segmentu *Vlakové zastávky s frekvencí spojů*. Tyto dvě kategorie mají charakter bodů, nikoliv ploch či linií, jak je uvedeno v původní metodice Bíny (2010).

4.1 Celkový přehled potenciálu cestovního ruchu obcí v území

Každá z obcí v území Východní Krkonoše získala určitý počet bodů na základě metody hodnocení potenciálu popsané v kap. 4. s názvem *Potenciál cestovního ruchu ve Východních Krkonoších*. Následující **Tabulka 5** vyjadřuje přehled bodů potenciálu cestovního ruchu u jednotlivých obcí. Modré zvýraznění označuje bodů kladné hodnoty a oranžově naopak body záporné.

Tabulka 5: Bodové hodnocení potenciálu cestovního ruchu zájmového území

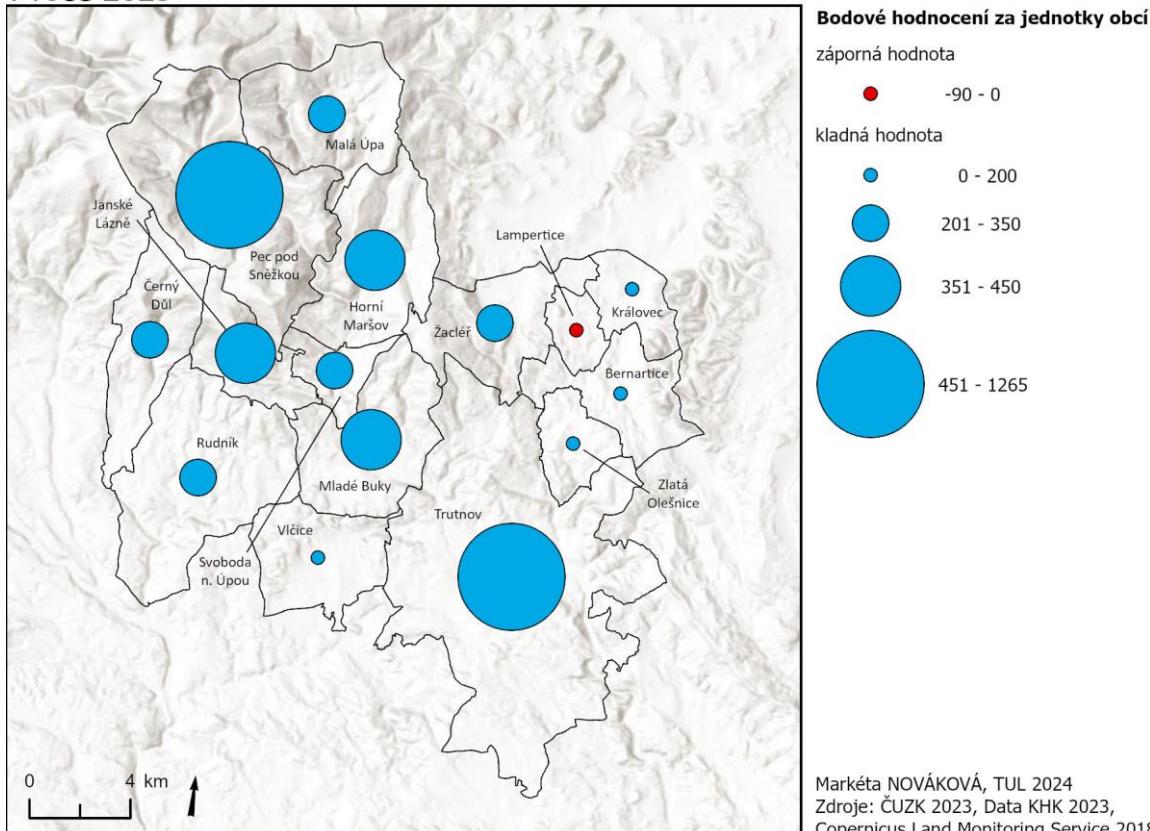
obec	celkový počet bodů
1. Trutnov	1265
2. Pec pod Sněžkou	790
3. Horní Maršov	415
4. Mladé Buky	410
5. Janské Lázně	405
6. Černý Důl	350
7. Malá Úpa	350
8. Svoboda nad Úpou	305
9. Žacléř	280
10. Rudník	245
11. Zlatá Olešnice	200
12. Vlčice	195
13. Bernartice	145
14. Královec	50
15. Lampertice	-90

Zdroj: vlastní zpracování

Rozložení hodnot celkového potenciálu v území znázorňuje **Obrázek 2**. Hranice obcí jsou vyjádřeny katastrálním územím obcí.

Obrázek 2: Potenciál cestovního ruchu ve Východních Krkonoších

POTENCIÁL CESTOVNÍHO RUCHU VE VÝCHODNÍCH KRKONOŠÍCH v roce 2023

4.2 Hodnocení výsledku potenciálu cestovního ruchu

V obci **Trutnov**, která má rozlohu 103 km², byl zaznamenán nejvyšší potenciál v rámci celého území Východních Krkonoš. Město Trutnov je nejen okresním sídlem, ale také největším městem v daném území (téměř 30 tis. obyvatel). V Trutnově se nachází řada důležitých institucí pro místní obyvatelé i občany okolních obcí. Díky své významnosti nabízí město bohatou kulturní scénu, jak pro místní obyvatelé, tak pro návštěvníky. Jsou jimi muzea a galerie, v Trutnově je jich celkem šest. Jedná se o Galerie Draka, Galerie města Trutnova, muzeum Podkrkonoší, Galerie UFFO a nově vzniklá (květen 2023) galerie současného umění EPO1 (epo1.cz 2024). Dalšími památkami jsou: vojenská tvrz Stachelberg poblíž rozhledny Elišky, památník generála Ludvíka Gablenze, letní koupaliště a aquapark, krytý plavecký bazén MEMBYS Trutnov, pivovar Krakonoš s restaurací, turistické

informační centrum a městská památková zóna. V roce 2019 došlo k rekonstrukci Střediska volného času (Cajthaml 2020), které nabízí bohatý program pro děti a mládež. K dispozici je dobrodružné hřiště, lanový park, lezecká stěna, dopravní hřiště a kavárna (ictrutnov.cz 2024).

Přírodní pozoruhodností je městský park a lesopark Trutnov a Čížkovy kameny. Z hlediska délky břehů vodních ploch město obdrželo nejvyšší možný počet bodů, přestože vodní plochy nemají celostátní či nadregionální význam. V obci vedou silnice I. třídy a obec se nachází nedaleko dálnice D11. Na začátku druhé poloviny roku 2025 by měla začít výstavba dálničního úseku D11 z Jaroměře do Trutnova, jak informuje Braun (2024). Očekává se, že tento úsek bude dokončen do roku 2027. Nový úsek dálnice propojí dálnici D11 s čtyřproudou rychlostní silnicí S3 vedoucí z Polska. Toto spojení by mělo podpořit nejen CR, jak uvádí zpravodajský server zpravy.aktualne.cz (2022). V Trutnově se nachází nejvyšší počet vlakových stanic a jejich počet denních spojů. Součástí města je i autobusové nádraží, opět s nejvyšší frekvencí denních spojů v území. Segmenty infrastruktury se bezpochyby významně podílejí na vysokém stupni potenciálu území obce Trutnov.

Dle výsledného hodnocení potenciálu cestovního ruchu je zřetelné, že vysoký potenciál CR mají obce v severozápadní části území, nacházející se v území národního parku Krkonoše, které výrazně zvyšuje návštěvnost. **Pec pod Sněžkou** je jednou z těchto obcí a zároveň druhou obcí, kde byl zaznamenán nejvyšší potenciál. Rozloha národního parku tvoří 89 % území obce. Vysoký podíl bodů tvoří také přírodní pozoruhodnosti, kterými jsou: Krkonošská rašeliniště, Obří důl, Úpský vodopád, Alberické jeskyně a lomy a hora Sněžka, která je se svými 1603 m. n. m. nejvyšší horou Krkonoš i celé České republiky (horasnezka.cz 2024).

Část města tvoří vesnické památkové zóny a nachází se zde Lesní Hrádek Aichelburg. Součástí CR je také návštěva místních pivovarů. Na území Pece pod Sněžkou se nachází Pecký pivovar a v horské krajině na Luční boudě vznikl pivovar Paroháč. Turismus zahrnuje také návštěvu zábavních center. V území se nachází Herní krajina Pecka, která se rozprostírá ve volné přírodě u Portášových Boud. Jedná se o soubor dřevěných interaktivních soch a objektů na motivy krkonošské fauny (pec-ka.cz 2024).

V zimní sezóně je v Peci pod Sněžkou intenzivně využíváno lyžařské středisko, které není bráno v potaz při hodnocení potenciálu, jelikož tuto atraktivitu podmiňuje krajina (viz. metodika Bíny 2010). Ve středisku se však nachází lanovky, které jsou v rámci turismu využívány celoročně a v práci tak byly zohledněny. Jednou z nejvýznamnějších je Lanová dráha Sněžka, která byla postavena v podobě kabinové lanovky vedoucí na horu Sněžka (snezkalanovka.cz 2024).

Reliéf krajiny je vhodný také pro zimní turistiku, kterou je běžecké lyžování a v současné době fenomén skialpinismu (skitouringu). V Krkonoších se v zimním období upravuje více než 800 km lyžařských běžeckých tratí (krkonose.eu 2024a). Díky spolupráci KRNAP, Horské služby a České asociaci horských vůdců je na území Krkonoš zpřístupněno osm skialpinistických tras (krkonose.eu 2024b). V Peci pod Sněžkou se nachází tři turistická informační centra, což je nejvíce z obcí, nacházejících se v území Východní Krkonoše.

Dalšími obcemi, jejichž území se vyskytuje na území národního parku jsou: Malá Úpa (téměř 100 % území), Horní Maršov (91 %), Janské Lázně (60 %), Černý Důl (51 %), Žacléř, Mladé Buky ad.

Obec **Malá Úpa** má podíl národního parku na svém území nejvyšší a v nadmořské výšce 1 041 m je nejvýše položenou obcí v Královéhradeckém kraji (Český statistický úřad 2024) a druhou nejvýše položenou v České republice. Součástí obce je vesnická památková zóna a Galerie Celnice nacházející se v nadmořské výšce 1 050 m. Jedná se o druhou nejvýše položenou galerii v České republice (malaupa.cz 2024). Současně známým je pivovar Trautenberg, který byl postaven spolu s restaurací. Navštěvovaným místem je i zábavní centrum Tvořivá dílna Nadechni se. Obec Malá Úpa spolu s obcemi Pec pod Sněžkou a Janskými Lázněmi je centrem, ze kterého vede množství turistických tras. Lze říci, že se jedná o výchozí střediska, ze kterých turisté míří na hřebeny Krkonoš. Díky této skutečnosti jsou tato území z pohledu CR vysoce potenciální.

Obec **Horní Maršov** získala vysoký počet bodů, čímž se stala třetí v pořadí za obcí Pec pod Sněžkou. Tento výsledek zapříčinil potenciál ploch a linií, především zmíněného území národního parku. Potenciál atraktivit naopak vysoký počet bodů nevytváří. V této obci se nachází muzeum Vápenka, galerie Veselý výlet, Přírodní zahrada DOTEK a dvě informační centra (TIC – Veselý výlet, Turistické infocentrum DOTEK). Potenciál ploch v této obci zastupuje prvek Délka břehů vodních ploch typ II. Tento segment tvoří přibližně 12 km. Obec je důležitým průjezdním bodem na frekventované trase z Trutnova do Pece pod Sněžkou, což má za následek zvýšenou návštěvnost zmíněných atraktivit v obci.

Další z pořadí obcí s vyšším potenciálem CR jsou **Mladé Buky**. Turistickou atraktivitou je golfové hřiště Golf klub Mladé Buky, sedačková lanovka a zábavní centrum Baldův svět. Centrum nabízí atrakce pro děti, trampolíny, vodní svět a 3D bludiště (areal-mladebuky.cz 2024). Návštěvnost obce může být ovlivněna blízkostí obce Trutnov, kdy místní obyvatelé mohou využívat nabízených atraktivit. V Mladých Bukách vede silnice I. třídy a obec se nachází v dostupné vzdálenosti dálnice D11. Doprava účastníků probíhá také díky železniční zastávce Mladé Buky a autobusovým spojům.

Jedním z horských středisek je obec **Janské Lázně** s přírodní pozoruhodností vrchem Černá hora ve výšce 1299 m n. m (hkregion.cz 2024). Významným činitelem lázeňského CR jsou státní léčebné lázně – Janské Lázně. Jedná se o rehabilitační a lázeňské centrum, které nabízí širokou škálu služeb zaměřujících se na dospělé i dětské pacienty. Specializace lázní spočívá v léčení pohybového ústrojí. Díky jedinečné poloze se jedná také o klimatické lázně s podmínkami pro léčbu respiračních problémů a dalších zdravotních potíží. Lázně nabízejí nejen léčbu, ale i wellness procedury a využití aquacentra (Aquacentrum Janské Lázně). V aquacentru se nachází rehabilitační bazén s minerálními prameny, vodní clony, protiproud, masážní a perličková lůžka, vnitřní i venkovní vířivky a finská a parní sauna (janskelazne.com 2024).

Rozhledna Panorama, Stezka korunami stromů a lanové dráhy vedoucí na Černou horu představují hlavní turistické cíle území. Mezi ně patří i nejstarší kabinová lanovka v České republice, sloužící veřejnosti na Černé hoře již přes 90 let. Během své historie prošla lanovka třemi rekonstrukcemi, přičemž poslední modernizace byla realizována v roce 2006, jak uvádí krkonossky.denik.cz (2018). Využití této lanové dráhy hraje klíčovou roli v turistické nabídce oblasti. Návštěvníkům jsou dále k dispozici doporučení na výlety od turistického informačního centra Janské Lázně.

V **Černém Dole** převažují kladné hodnoty spojené s potenciálem ploch a linií. Zásadní roli v hodnocení hraje přítomnost národního parku, pokrývajícího 51 % území a rozsáhlý břeh vodních ploch o délce 47 km. Silnice I. třídy se jeví jako méně výrazný, avšak důležitý faktor potenciálu CR. Mezi hlavní atrakce patří Muzeum podzemí Krkonoš, technická památka Nákladní lanová dráha Černý Důl a další sedačkové lanovky. Použitá metodika hodnocení potenciálu nezahrnuje ubytovací kapacity pro návštěvníky. Autokemp Slunečná v Černém Dole je však jedním z mála kempů v blízkosti Krkonošského národního parku a patří mezi nejvýše položené kempy v České republice (autokempslunechna.cz 2024). Přítomnost kempu nepochybňě přispívá k návštěvnosti obce, přestože cílem bývá primárně turistika v národním parku.

Poměr bodů potenciálů (atraktivity x plochy a linie CR) je u obce **Svoboda nad Úpou** obdobný jako je tomu u Černého Dolu. Podíl národního parku tvoří necelých 29 % území. V obci se nachází autobusové nádraží s četnými spoji (vzhledem k místním poměrům) a železniční stanice, která je důležitá pro turisty využívající hromadnou dopravu k cestování do turistických destinací v Krkonoších. Svoboda nad Úpou je první větší obcí při vstupu do národního parku. Návštěvníci skrze ni projíždějí a využívají zdejší služby. Pro turisty jsou k dispozici dvě informační turistická centra. Zajímavou atrakcí je zábavní centrum Farmpark Muchomůrka, kde je možné pozorovat zvířata v jejich přirozeném prostředí (farmapark-muchomurka.cz 2024).

V nejvýchodnější části Krkonoš se nachází obec **Žacléř**, kde je přírodní pozoruhodností hřeben Rýchory. Atraktivitou CR je také Městské muzeum Žacléř, které se zaměřuje na historii dobývání černého uhlí v regionu, národopisné sbírky, průmysl a významné dějinné události (muzeum-zacler.cz 2024). Obec aktuálně nemá vysoký potenciál, avšak v budoucnosti by se to mohlo změnit díky zmíněné dostavbě dálnice D11. Článek z Krkonošského deníku popisuje narůstající zájem o nákupu pozemků v obci Žacléř, což je trend, který dříve převládal spíše v horských rekreačních střediscích (krkonossky.denik.cz 2021)

Atraktivit CR v obci **Rudník** je jen velmi málo, jednou z nich je pseudogotický zámek Silbersteinů zvaný „malá Hluboká“, provozovaný jako penzion v soukromém vlastnictví (krkonose.eu 2024c). Výraznější podíl bodů má potenciál ploch a linií. Část tvoří areál dálniční dostupnosti a silnice I. třídy. Přírodní potenciál naopak tvoří délky břehů vodních ploch a území národního parku.

Obec **Zlatá Olešnice** byla ohodnocena body pouze u potenciálu ploch a linií, jelikož se v ní žádné atraktivity nenachází. Malou plochu území tvoří prostor dálniční dostupnosti a délka břehů vodních ploch. Významnější linií je silnice první třídy. Obcí vede železnice s vlakovou zastávkou Křenov. Body jsou naopak odečteny za plochu průmyslového a těžebního prostoru.

Jedinou atraktivitou cestovního ruchu, zaznamenanou díky metodice, v obci **Vlčice** je zřícenina hradu Břecštejn nedaleko vesničky Hrádeček (krkonose.eu 2024d). Navštěvovaným místem je také chalupa na Hrádečku, která patřila bývalému prezidentovi Václavu Havlovi a sloužila jako místo setkávání disidentů, chartistů, umělců a protikomunistického odboje. Turisté, kteří jsou jeho sympatizanti, navštěvují chalupu a její okolí (krkonossky.denik.cz 2021). Rozloha obce se nachází v území dálniční dostupnosti a v poměru k velikosti území má vysoký podíl břehů vodních ploch. Výraznou plochu území tvoří zemědělská půda (rekreační a turistická krajina typ IV), což obci přináší záporné body.

V obci **Bernartice** byl zjištěn potenciál cestovního ruchu velmi nízký. Podobně je tomu i v obci **Královec**, kde je významnější atraktivitou pouze Královecké sedlo. U obou obcí tvoří nevýraznější počet bodů silnice I. třídy.

Obec **Lampertice** je jediná, která obdržela záporné hodnocení. V rámci atraktivit se zde nachází pouze Hornický skanzen Žacléř. Název naznačuje, že se jedná o skanzen s hornickou tématikou a na území Lampertic se vyskytuje krajina s historickou těžbou a průmyslem. Tento prostor zahrnuje 7 % celkové rozlohy obce, což je nejvíce ve srovnání s ostatními obcemi v oblasti Východních

Krkonoš. To vede k zápornému bodovému hodnocení, a tím k celkovému snížení potenciálu cestovního ruchu obce. Další obce, kde se vyskytuje průmyslový a těžební prostor jsou Královec, Trutnov, Černý Důl, Žacléř a Zlatá Olešnice. Poměr těchto ploch nepřesahuje 4 % celkové rozlohy, a proto nedochází k výraznému snížení bodového hodnocení. Jak již bylo několikrát zmíněno, je možné předpokládat, že atraktivita obcí Zlatá Olešnice, Bernartice a Lampertice pravděpodobně vzroste s výstavbou dálnice směrem do Polska.

4.3 Strategie rozvoje cestovního ruchu v regionu Krkonoše

Rozvojové vizi Krkonoš se věnuje více dokumentů, které jsou uvedeny níže. Jením z nich jsou *Integrované strategie rozvoje regionu Krkonoše*. Dokument představuje vizi do roku 2030, která je shrnuta krátkým sloganem (mottem) a rozdělena do 5 pilířů, které zní:

- účinná a konzistentní správa regionu,
- vyhovující infrastruktura a vybavenost,
- kvalitní životní prostředí a šetrné, racionální nakládání s přírodními zdroji,
- výkonné, efektivní hospodářství,
- udržitelný cestovní ruchu (Miškovský 2019).

Zmíněná vize se doplňuje s dokumentem *Krkonoše 2050* (svazek.krkonose.eu 2024), který shrnuje normy a způsoby chování regionálních aktérů vůči potřebám udržitelného rozvoje regionu. S ohledem na potřebu rozvoje cestovního ruchu v tomto regionu byl obsah vize rozšířen. Navržená opatření byla zaměřena na oblast CR („turistický region“) a související oblasti („přívětivý region“). Toto charakteristické rozdělení se rovněž využívá v návrhu opatření *Akčního plánu pro Krkonoše* (Miškovský 2016).

Dokument *Strategie rozvoje cestovního ruchu v regionu Krkonoše 2015-2025* (Miškovský 2016) poukazuje na motto: „Krkonoše – jedinečné navenek, přátelské uvnitř“. Pojem „jedinečné navenek“ představuje jedinečnost území Krkonoš, které by si návštěvníci měli všimnout. Tento jev je podmíněn skutečností, že součástí hor je i národní park, což je klíčovým produktem/marketingovou značkou kvality přírody. Termín „přátelské uvnitř“ označuje region atraktivní pro obyvatele, návštěvníky a investory, kteří by měli být k sobě navzájem ohleduplní (Miškovský 2019). Pojem by měl podpořit fakt, že se jedná o prostředí, které je přívětivé jak z urbánního, tak přírodního hlediska, vybavenosti infrastruktury a službami pro cestovní ruch.

Cílem všech zúčastněných je budovat a posilovat pozici Krkonoš v České republice a zahraničí. Rozvoj cestovního ruchu celého regionu Krkonoše bude řídit destinační organizace, která má své pracovníky specializující se na koordinaci rozvoje v jednotlivých regionech. Jedná se především o západní, střední a východní Krkonoše (Miškovský 2016).

Formulace vize

Následující vize, zaměřující se na rozvoj destinace, jsou převzaty z dokumentu ***Strategie rozvoje cestovního ruchu v regionu Krkonoše 2015-2025*** (Miškovský 2016). Snahou by mělo být dosažení kvality a dostupnosti služeb pro návštěvníky na krajské i státní úrovni. Zájmem je také docílit dlouhodobě udržitelného rozvoje, který nebude nést environmentální dopady. Rozvoj však musí zachovat atraktivitu regionu. Řízení rozvoje bude vycházet z principů destinačního řízení, které spočívá ve spolupráci regionálních subjektů CR.

Změnou by mělo být zaměření se na méně navštěvované části, díky čemuž by se měla snížit koncentrace návštěvníků v největších střediscích. Destinace by měla návštěvníka upoutat svou jedinečností, přirozeným prostředím, specifickými atraktivitami a atrakcemi doplněnými o kvalitní služby. Atraktivitami jsou především přírodní zajímavosti, podmínky pro aktivní dovolenou, pestrá kultura a historie, která se váže na soužití více sociálních vrstev a národností.

Nabídka programu by měla být zabezpečena po celý rok, nejen v hlavní zimní sezóně. Jedná se o turistické, sportovní a kulturně společenské produkty. Atraktivitu regionu zvyšuje, již zmíněné, území národního parku, biosférická rezervace a jiné formy ochrany území. Služby budou certifikované díky připravovanému Národnímu systému kvality služeb v cestovním ruchu v ČR, což by mělo prokázat kvalitu služeb. Kvalitu certifikace podmiňuje školený, vzdělaný a jazykově vybavený personál. Jazyková vybavenost v tomto regionu je zapotřebí především v rámci angličtiny, němčiny, polštiny, případně ruštiny, jelikož turisté z hraničních zemí tvoří podstatnou skupinu návštěvníků a hovoří těmito jazyky.

Cestovní ruch bude stále jedno z hlavních odvětví vytvářející pracovní příležitosti pro obyvatele území. Na tuto skutečnost se váže finanční podpora. Financování aktivit má většinou neziskový charakter, který obvykle využívá přísun finančních prostředků z krajských, státních nebo evropských zdrojů. Takovými aktivitami je např. údržba a obnova kulturních památek, cenných objektů a souborů, údržba tras (především pro zimní běžecké lyžování) ad.

Důležitou součástí cestovního ruchu je zabezpečení regionální infrastruktury pro bezpečnou a plynulou silniční (napojení dálnice na Prahu a Vratislav), na kterou se odkazuje i hodnocení potenciálu cestovního ruchu ve Východních Krkonoších, cyklistickou a pěší dopravu. V Krkonoších, především na území KRNAP, by měly být zřízeny zkušební oblasti pro dopravu pouze v prostředcích s nulovými emisemi. Dokument zmiňuje i funkci šetrného integrovaného dopravního systému pro veřejnou dopravu, kde budou základem autobusové linky a železniční doprava.

V regionu by měl být regulován územní rozvoj. Snahou bude zamezit výstavbě nových atraktivit pro návštěvníky, a naopak podporovat rekonstrukci nebo adaptaci na stávající zařízení. Prioritu představuje ochrana přírody a krajiny, kterou zajišťuje ochrana národního parku, především díky zonaci území NP.

Na území budou vytvořeny skupiny a diskuzní platformy, které budou sdružovat zájemce o rozvoj cestovního ruchu, místní aktéry aj. Nedílnou součástí je bezpečnost obyvatel a návštěvníků, především v oblastech s obtížnou dostupností. Tuto složku i nadále zajistí integrovaný záchranný systém, který zprostředkovává Horská služba o. p. s.

5 Diskuze

Jak již bylo zmíněno, hlavním cílem práce bylo zjistit, jaký potenciál cestovního ruchu má krajina Východních Krkonoš. V praktické části se popisují vhodné metody pojetí potenciálu CR a jejich datové zdroje.

Pro hodnocení potenciálu CR zvoleného území byla využita metoda Bíny z roku 2010, která je primárně určena pro obce s rozšířenou působností (ORP). Lze ji však aplikovat na jakékoli území, v případě této práce se jedná o území obcí. Podmínkou zkoumání tohoto systému je zjednodušení a rozčlenění území na měřitelné segmenty. Metoda je založená na bodovém hodnocení jednotlivých segmentů, tedy atraktivit, ploch a linií. Díky součtu bodů těchto segmentů vznikne celkový rekreační potenciál cestovního ruchu, kterým jsou atraktivity a možnosti trávení volného času.

Na metodě se podílela skupina autorů, kteří popisují typologii krajiny značně subjektivním způsobem, nejedná se tedy o typologii krajiny založenou na exaktních metodách, kterou se zabývá např. Lipský a Romportl ve svém příspěvku Typologie současné krajiny Česka (2013). Pokud by metodika byla upravená o tento nedostatek, bylo by snazší získání dat k analýze. Diskutabilní je i přiřazování bodů jednotlivým atraktorům, kdy se nejedná o problém pouze této metody, ale i dalších spočívajících na principu bodového hodnocení. U potenciálu ploch a linií se počítá procentní část segmentů na jednotku zvolené plochy zkoumání, nebo za pomocí zmíněného koeficientu. Kategorie výpočtů nezohledňují spodní hranici bodů. Např. pokud je součástí území průmyslový a těžební prostor (obecný vliv na CR výrazně negativní), který tvoří zanedbatelnou část (méně než 1 %), odečítá se mu stejný počet bodů jako území s vyšším podílem této plochy.

Možnou úpravou metodiky by mohlo být zaměření se na přírodní a kulturní potenciál odděleně. Základem pro hodnocení přírodního potenciálu by byl podíl lesů, luk a vodních ploch ve zvolené jednotce. Čím vyšší podíl zmíněných složek by se v území vyskytoval, tím by byl potenciál hodnocen pozitivněji. Součástí hodnocení by mohl být i průměrný sklon reliéfu a průměrná nadmořská výška, přičemž oblasti s vyššími hodnotami by byly pozitivněji hodnoceny. Dále by se mohla zohlednit přítomnost geomorfologických objektů, jako jsou skalní výchozy, věže, skalní stěny atd. Dalším aspektem by byla rozloha různých typů chráněných území, jimiž jsou velkoplošná zvláště chráněná území (národní parky, chráněné krajinné oblasti), maloplošná zvláště chráněná území (národní přírodní rezervace a památky, přírodní rezervace a památky) a soustava NATURA 2000.

U kulturního potenciálu by se sledovalo, zda se v jednotce nachází památková zóna či rezervace nebo (národní) kulturní památky. Hodnoty lze přiřazovat na základě významu, tedy zda-li se jedná o národní kulturní památku či kulturní památku nebo podle reálné návštěvnosti těchto objektů. Třetí množinou, kterou by bylo možné zohlednit, by mohla být sportovní infrastruktura.

Jedna z možných metod je rozdelení území do pixelů či hexagonů. Použití administrativního členění na obce jasně ukazuje, že vyšší potenciál mají většinou obce s rozsáhlejším územím díky přítomnosti více atraktorů. Změna členění v podobě mřížky (pixelů) by pravděpodobně vedla k odlišným hodnotám v daném území.

Závěr

Bakalářská práce se zabývala analýzou a hodnocením potenciálu cestovního ruchu v turistickém regionu východní Krkonoše. Hodnocen byl celkový potenciál cestovního ruchu na základě lokalizačních předpokladů, který se zkládá z přírodních a kulturně-historických předpokladů. Cílem bylo jeho zjištění, ke kterému byla použita metodika Jana Bíny z roku 2010. K získání dat nebylo zapotřebí terénního šetření, jelikož data byla získána prostřednictvím zmíněných webových zdrojů (viz kapitola 3.2 *Datové zdroje*). Jednotlivá data byla postupně shromážděna, následně konzultována a zpracována do statistik. Závěrečným krokem bylo zpracování dat v aplikaci ArcGIS Pro.

Výsledkem výzkumu bylo zjištění aktuálního stavu potenciálu ve východních Krkonoších, kdy se ukazuje, že vyšší potenciál mají obce s rozsáhlejším katastrálním územím a vyším počtem obyvatel. Důvodem je přítomnost více atraktorů pro návštěvníky. Významnou roli pro turismus představuje také území Národního parku Krkonoše, který potenciál obcí výrazně zvyšuje. Výsledek hodnocení může být využit ve veřejné správě, v marketingu cestovního ruchu, v územním plánování a mohl by sloužit jako podklad pro rozhodování podnikatelského sektoru.

Díky dokumentu *Strategie rozvoje cestovního ruchu v regionu Krkonoše 2015-2025* práce přináší možný námět zvýšení potenciálu nejen více navštěvovaných obcí, ale naopak i obcí s méně rozvinutým prostředím pro cestovní ruch.

Dalším možným rozšířením tématu by mohlo být rozšíření zkoumaného území (např. celý region Krkonoše), které by se také dělilo na obsahující menší destinace v rámci rozlohy – v případě Krkonoš turistické regiony Západní, Střední a Východní krkonoše. Dělení území by nepředstavovaly územní jednotky obcí, ale členění plochy do sítě v podobě pixelů či hexagonů. Námětem pro další zpracování by mohl být postup s daty, který je navržen v Diskuzi.

Seznam použitých zdrojů

Knižní zdroje

DAVID, P., SOUKUP, V. 2019. *Krkonoše známé i neznámé*. Praha: Euromedia Group. ISBN 978-80-7617-731-4.

FLOUSEK, J., 2007. *Krkonoše: příroda – historie – život*. Praha: Baset. ISBN 978-80-7340-104-7.

HOUŠKA, P., 2014. *Environmentální aspekty potenciálu území pro cestovní ruch*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského. ISBN 978-80-7452-041-9.

MALÁ, V., 2002. *Základy cestovního ruchu*. V Praze: Oeconomica. ISBN 80-245-0439-1.

MARIOT, P., 1983. *Geografia cestovného ruchu*. Veda: Bratislava. ISBN 80-86119-56-4.

SYROVÁTKOVÁ, J., 2013. *Specifické formy cestovního ruchu*. Liberec: Technická univerzita. ISBN 978-80-7372-927-1.

ŠTÝRSKÝ, J., ŠÍPEK, J., 2011. *Geografie udržitelného turismu světa v ekonomických, environmentálních a multikulturních souvislostech: metodologie moderní geografie, sociální a ekonomická geografie, geografie turismu a rekreace regionů světa, komparativní geografie a ekonomika*. 6. vyd. Hradec Králové: Gaudeamus. ISBN 978-80-7435-127-3.

VYSTOUPIL, J., et. al., 2006. *Atlas cestovního ruchu České republiky*. 1. vyd. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. ISBN 80-239-7256-1.

VYSTOUPIL, J., ŠAUER, M., 2011. *Geografie cestovního ruchu České republiky*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. ISBN 978-80-7380-340-7.

ZELENKA, J., 2013. *Udržitelný cestovní ruch: management cestovního ruchu v chráněných územích*. Hradec Králové: Gaudeamus. ISBN 978-80-7435-244-7.

ZELENKA, J., PÁSKOVÁ, M., 2012. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Kompletně přeprac. A dopl. 2. vyd. Praha: Linde Praha. ISBN 978-80-7201-880-2.

Internetové zdroje

Areál Mladé Buky: *Baldův svět* [online]. [vid. 23.3.2024]. Dostupné z: <https://www.areal-mladebuky.cz/cs/balduv-svet>

Autokemp Slunečná: Přijedte strávit Vaši letní dovolenou do našich nejvyšších českých hor Krkonoš [online]. [vid. 11.4.2024]. Dostupné z: <http://autokempslunecna.cz/>

BÍNA, J., 2001. *Hodnocení potenciálu cestovního ruchu na území ČR* [online]. Ústav územního rozvoje. [10/2001]. Dostupné z: <https://www.uur.cz/media/dysbz0t4/01-2001-hodnoceni-potencialu-cr-zprava.pdf>

BÍNA, J., 2010. *Aktualizace potenciálu cestovního ruchu v České republice* [online]. Ústav územního rozvoje. [4/2010]. Dostupné z: <https://www.uur.cz/media/3tzhuwz/00-2010-aktualizace-potencialu-cr-zprava.pdf>

BRAUN, J., 2021. Realitní horečka mění Žacléř. Domy tam kupuje i kapitán fotbalové reprezentace. *Krkonošský deník* [online]. 6.6.2021 [vid. 11.4.2024]. Dostupné z: https://krkonossky.denik.cz/zpravy_region/realitni-horecka-meni-zacler-domy-tam-kupuje-i-kapitan-fotbalove-reprezentace-20.html

BRAUN, J., 2024. Dálnice D11 Jaroměř – Trutnov: Nový rozsudek soudu, ŘSD chce stavět příští rok. *Krkonossky.denik.cz* [online]. 19.3.2024 [vid. 23.3.2024]. Dostupné z: https://krkonossky.denik.cz/zpravy_region/dalnice-d11-jaromer-trutnov-novy-rozsudek-soudu-rsd-chce-stavet-pristi-rok.html

CAJTHAML, P., 2020. Každý, kdo pomohl ke vzniku SVČ, je určitě pyšný, že se to povedlo. *Trutnovinky* [online]. 6.2.2020 [vid. 23.3.2024]. Dostupné z: <https://trutnovinky.cz/zpravy/tecko/2020/unor/kazdy-kdo-pomohl-ke-vzniku-svc-je-urcite-pysny-ze-se-to-povedlo/>

Cz region: *Turistický region – Krkonoše* [online]. 2023. Dostupné z: <https://www.czregion.cz/turisticky-region/krkonose>

CzechTourism, 2010. COT GROUP S. R. O.: *Nové rozdělení turistických regionů* [online]. Dostupné z: <https://celyoturismu.cz/nove-rozdeleni-turistickych-regionu/>

České dráhy: *Jízdní řád* [online]. [vid. 12.2.2024]. Dostupné z: <https://www.cd.cz/>

Český statistický úřad: *Obce s nejvyšší nadmořskou výškou v Královéhradeckém kraji*. [online]. [vid.

23.3.2024]. Dostupné z:

<https://www.czso.cz/documents/11264/17852652/krajina-vyska.xls/4efc811a-c096-467e-a094-de397c592019>

ČUZK: *Otevřená data*. [online]. [vid. 15.4.2024]. Dostupné z:

[https://geoportal.cuzk.cz/\(S\(eel0hxrtjdnpl1d1s3pdklj\)\)/Default.aspx?head_tab=sekce-02-gp&mode=TextMeta&text=dSady_uvod&menu=20&news=yes](https://geoportal.cuzk.cz/(S(eel0hxrtjdnpl1d1s3pdklj))/Default.aspx?head_tab=sekce-02-gp&mode=TextMeta&text=dSady_uvod&menu=20&news=yes)

EPO1: *O galerii* [online]. [vid. 23.3.2024]. Dostupné z: <https://www.epo1.cz>

ERLEBACH, M., MÁLKOVÁ, J., 2021. Současný stav a vývoj turismu v Krkonoších, Stan obecny i rozwój turystyki w Karkonoszach, Current state and development of tourism in the Krkonoše Mountains. *ResearchGate: Evropská ochrana přírody v kontextu ekoturistiky v česko-polském příhraničí* [online], 1.9.2021 [vid. 20.9.2023]. Dostupné z:

https://www.researchgate.net/publication/354270437_Soucasny_stav_a_vyvoj_turismu_v_Krkonosich_Stan_obecny_i_rozwoj_turystyki_w_Karkonoszach_Current_state_and_development_of_tourism_in_the_Krkonose_Mountains

ERLEBACH, M., ROMPORTL, D., 2021. Časoprostorová distribuce turismu v Krkonoších a jeho environmentální dopady, Stan obecny i rozwój turystyki w Karkonoszach, Current state and development of tourism in the Krkonoše Mountains. *Opera Corcontica* [online], roč. 2021, č. 58, s. 5-25. [vid. 18.9.2023]. ISSN 0139-925X. Dostupné z:

http://opera.krnnap.cz/apex/f?p=103:8:::NO:8:P8_ROCNIK_ID,P8_CLANEK_ID,P8_CP:58,1,12

ESRI, 2024. *ArcGIS* [software]. Version 10.8.2. Readlands: ESRI [přístup 10.2.2024].

Farmapark Muchomůrka: *O nás* [online]. [vid. 11.4.2024]. Dostupné z: <http://www.farmapark-muchomurka.cz/onas.php>

Hora Sněžka: *Hora Sněžka* [online]. [vid. 23.3.2024]. Dostupné z: <https://www.horasnezka.cz>

IDOS.iDNES: *Spojení autobusy* [online]. [vid. 13.2.2024]. Dostupné z:

<https://idos.idnes.cz/autobusy/spojeni/>

Informační centrum Trutnov: *Středisko volného času Trutnov* [online]. [vid. 23.3.2024]. Dostupné z: <https://www.ictrutnov.cz/stredisko-volneho-casu-trutnov>

Janské Lázně: *Státní léčebné lázně Janské Lázně* [online]. [vid. 23.3.2024]. Dostupné z: <https://www.janskelazne.com/>

KLAPKA, P., NOVÁKOVÁ, E., FRANTÁL, B., 2008. Metodické přístupy k hodnocení potenciálu cestovního ruchu území. *Miscelanea geographica: Universitatis Bohemiae Occidentalis* [online]. roč. 14, s. 65-70, [vid. 15.2.2024] ISSN: 1213-7901. Dostupné z:
<http://hdl.handle.net/11025/6087>

Krkonoše – svazek měst a obcí: *Vize Krkonoše 2050* [online]. [vid. 14.4.2024]. Dostupné z:
<https://svazek.krkonose.eu/vize-krkonose-2050>

Krkonoše: *Aktuální stav běžeckých stop*. Vrchlabí: Krkonoše – oficiální webové stránky [online]. [vid. 10.4.2024a] Dostupné z: <https://www.krkonose.eu/bezecke-lyzovani>

Krkonoše: *Krkonošský národní park*. Vrchlabí: Krkonoše – oficiální webové stránky [online]. [vid. 20.10.2023a] Dostupné z: <https://www.krkonose.eu/krkonossky-narodni-park>

Krkonoše: *Skialpinistické trasy*. Vrchlabí: Krkonoše – oficiální webové stránky [online]. [vid. 10.4.2024b] Dostupné z: <https://www.krkonose.eu/bezecke-lyzovani>

Krkonoše: *Výletní cíle*. Vrchlabí: Krkonoše – oficiální webové stránky [online]. [vid. 22.10.2023b] Dostupné z: <https://www.krkonose.eu/vyletni-cile>

Krkonoše: *Zámek Silbersteinů* [online]. [vid. 11.4.2024c]. Dostupné z:
<https://www.krkonose.eu/zamek-silbersteinu>

Krkonoše: *Zřícenina hradu Břecštejn* [online]. [vid. 11.4.2024d]. Dostupné z:
<https://www.krkonose.eu/zricenina-hradu-brecstejn>

Krkonošský deník: *Lanovka na Černou jezdí 90 let, první vedla z náměstí. Vozila gazíka i rodičku* [online]. 13.9.2018 [vid. 11.4.2024]. Dostupné z:
https://krkonossky.denik.cz/zpravy_region/lanovka-na-cernou-jezdi-90-let-prvni-vedla-z-namesti-vozila-gazika-i-rodičku-20180913.html

Lanová dráha Sněžka: *O lanovce* [online]. [vid. 23.3.2024]. Dostupné z:
<https://www.snezkalanovka.cz/o-lanovce/>

LEJSEK, Z., 2011. Cestovní ruch v historických souvislostech. *Statistika & my* [online], roč. 2011, č. 6 [vid. 18.9.2023]. Dostupné z:
https://www.czso.cz/documents/10180/20541253/1804110620_21.pdf/c2e94604-287b-45ea-8d98-c0bc22201d73?version=1.0

Lesy ČR: *Geoportál* [online]. [vid. 15.4.2024]. Dostupné z: <https://lesycr.cz/o-nas/pravidla-pro-zpristupneni-informaci-a-vydej-dat-lhp-lesu-cr/geoportal/>

Malá Úpa: *Galerie Celnice* [online]. [vid. 23.3.2024]. Dostupné z:

<https://malaupa.cz/blog/tag/galerie-celnice/>

Městské muzeum Žacléř: *O muzeu* [online]. [vid. 11.4.2024]. Dostupné z: <http://www.muzeum-zacler.cz/o-muzeu/o-muzeu/>

MIŠKOVSKÝ, J., 2016. Krkonoše – svazek měst a obcí: *Strategie rozvoje cestovního ruchu v regionu Krkonoše 2015-2025* [online]. 26.8.2016 [vid. 18.1.2024] Dostupné z:

<https://svazek.krkonose.eu/sites/default/files/docs/strategie-cr-krkonosefinal.pdf>

MIŠKOVSKÝ, J., HRUŠKOVÁ, N., MAREŠ, J., 2019. Krkonoše: *Integrovaná strategie rozvoje regionu Krkonoše* [online]. 30.11.2019 [vid. 18.1.2024] Dostupné z:

https://svazek.krkonose.eu/sites/default/files/docs/isrr-krkonose-aktualizace-2020-final-cistopis_0.pdf

Národní geoportál INSPIRE: *Mapové kompozice* [online]. [vid. 15.4.2024]. Dostupné z: <https://geoportal.gov.cz/web/guest/map>

Pecka herní krajina: *Co to* [online]. [vid. 23.3.2024]. Dostupné z: <https://www.pec-ka.cz/>

Region Krkonoše: *Centrální Krkonoše* [online]. 2023. Dostupné z: <https://www.region-krkonose.cz/centralni-oblaster/>

Svazek obcí Východní Krkonoše: *O Svazku obcí Východní Krkonoše* [online]. 2023. Dostupné z: <https://vychodnikrkonose.cz/informace/o-svazku>

ŠTRUSA, J., HŘEBAČKA, J., 2013. Půl století prvního českého národního parku. *Z naší přírody* [online], roč. 2013, č. 2, [vid. 13.4.2024]. Dostupné z:

<https://www.casopis.ochranaprirody.cz/z-nasi-prirody/pul-stoleti-prvniho-ceskeho-narodniho-parku/>

Turistický portál Královéhradeckého kraje: *Vrch Černá hora* [online]. [vid. 23.3.2024]. Dostupné z: <https://www.hkregion.cz/dr-cs/634-vrch-cerna-hora.html>

TÝLOVÁ, E., 2021. *Předpoklady a potenciál cestovního ruchu* [online]. Slezská univerzita v Opavě. [vid. 15.3.2021]. Dostupné z:

https://is.slu.cz/el/opf/leto2021/CVABPCGE/um/PPT4_15.3.2021-Predpoklady_a_potencial_CR_Tylova_BPCGE.pdf?lang=cs

UNWTO, 2019 UNWTO Tourism Definitions [online]. *World Tourism Organization* [vid. 6.12.2023].

ISBN 978-92-844-2085-8. Dostupné z:

<https://www.eunwto.org/doi/epdf/10.18111/9789284420858>

VAŇOUS, P., 2021. Hrádeček je místem, kde se psaly české dějiny. Havel tam skonal před 10 lety.

Krkonošský deník [online]. 18.12.2021 [vid. 11.4.2024]. Dostupné z:

https://krkonosky.denik.cz/zpravy_region/hradecek-misto-kde-se-psaly-ceske-dejiny-vaclav-havel-umrti-pred-10-lety-20211.html

VEPŘEK, K., 2002. Hodnocení potenciálu cestovního ruchu a jeho využití v územních plánech velkých

územních celků. *Urbanismus a územní rozvoj* [online]. roč. 5, č. 3. Dostupné z:

<https://www.uur.cz/media/pwsjrtdb/05.pdf>

Zprávy aktuálně: *Poláci už položili asfalt, Češi zatím ani nezačali. D11 bude v roce 2027, věří Kupka*

[online]. 15.7.2022 [vid. 23.3.2024]. Dostupné z:

<https://zpravy.aktualne.cz/ekonomika/doprava/kupka-cela-d11-az-na-hranici-s-polskem-by-mohla-byt-hotova-v/r~961a37ac043211eda9eeac1f6b220ee8/>

Seznam datových zdrojů

AOPK ČR, 2023. *Velkoplošná zvláště chráněná území*. [digitální data Shapefile]. 14.3.2024 [vid.9.4.2024]. Dostupné z: <https://gis-aopkcr.opendata.arcgis.com/>

Copernicus Land Monitoring Service, 2018. *CORINE Land Cover* [digitální data WM-vector]. [vid.20.2.2024]. Dostupné z: <https://land.copernicus.eu/en/products/corine-land-cover>

ČUZK, 2023a. *Databáze Data50*. [digitální data Shapefile]. [1:50 000]. 17.4.2023 [vid. 23.4.2024].

Dostupné z:

[https://geoportal.cuzk.cz/\(S\(lnrg4udbfxb4le3kjkb5bxij\)\)/Default.aspx?mode=TextMeta&side=mapy_data50&text=dSady_mapyData50&head_tab=sekce-02-gp&menu=2290](https://geoportal.cuzk.cz/(S(lnrg4udbfxb4le3kjkb5bxij))/Default.aspx?mode=TextMeta&side=mapy_data50&text=dSady_mapyData50&head_tab=sekce-02-gp&menu=2290)

ČUZK, 2023b. *Databáze Data250*. [digitální data Shapefile]. [1:250 000]. 17.4.2023 [vid. 5.4.2024].

Dostupné z:

[https://geoportal.cuzk.cz/\(S\(aljm5caofi5pq2bkthnuhcqw\)\)/Default.aspx?mode=TextMeta&side=mapy_data250&text=dSady_mapyData250&head_tab=sekce-02-gp&menu=229](https://geoportal.cuzk.cz/(S(aljm5caofi5pq2bkthnuhcqw))/Default.aspx?mode=TextMeta&side=mapy_data250&text=dSady_mapyData250&head_tab=sekce-02-gp&menu=229)

Data KHK, 2024. *Datové sady*. [digitální data Shapefile]. 17.7.2023 [vid.23.4.2024] Dostupné z:

<https://www.datakhk.cz/>

Seznam příloh

Příloha A	Celkové přehledy potenciálu cestovního ruchu u jednotlivých obcí v regionu Východní Krkonoše.....	54
Příloha B	Výčet jednotlivých atraktivit, ploch, linií a bodů ovlivňující cestovní ruch za jednotlivé obce v regionu Východní Krkonoše	56

Příloha A Celkové přehledy potenciálu cestovního ruchu u jednotlivých obcí v regionu Východní Krkonoše

Bodové hodnocení dílčích potenciálů a celkového potenciálu cestovního ruchu zájmového území

obec		Atraktivity	Plochy, linie, body	Celkem
1.	Trutnov	565	700	1265
2.	Pec pod Sněžkou	570	220	790
3.	Horní Maršov	140	275	415
4.	Mladé Buky	120	290	410
5.	Janské Lázně	245	160	405
6.	Černý Důl	100	250	350
7.	Malá Úpa	150	200	350
8.	Svoboda nad Úpou	105	200	305
9.	Žacléř	145	135	280
10.	Rudník	45	200	245
11.	Zlatá Olešnice	0	200	200
12.	Vlčice	15	180	195
13.	Bernartice	25	120	145
14.	Královec	20	30	50
15.	Lampertice	30	-120	-90

Bodové hodnoty atraktivit cestovního ruchu a jejich významových stupňů zájmového území

Atraktivita cestovního ruchu	Významový stupeň			Nediferen- cováno
	A	B	C	
Přírodní pozoruhodnost	60	20	/	/
Historický městský soubor	60	30	/	/
Historický vesnický soubor	40	20	/	/
Zámek	65	45	15	/
Hrad, tvrz, zřícenina	60	40	15	/
Sakrální památka	60	40	15	/
Vojenská památka	55	25	/	/
Technická památka	55	25	10	/
Muzeum, galerie	50	25	10	/
Muzeum v přírodě, skanzen	60	30	/	/
Lázeňské místo	75	25	/	/
Botanická zahrada, arboretum	60	25	/	/
Aquapark, plavecký bazén	50	25	/	/
Golfové hřiště	/	/	/	35
Pivovarnický věhlas	/	/	/	25
Jiná atraktivita cestovního ruchu	50	20	10	/
Turistické informační centrum	/	/	/	15

Bodové hodnoty ploch, linií a bodů ovlivňující cestovní ruch a jejich intenzitních stupňů zájmového území

Plocha, linie, bod	Intenzivní stupeň				
	A	B	C	D	E
Rekreační a turistická krajina typ IV	-150	-120	-90	-60	-30
Průmyslový a těžební prostor	-300	-240	-180	-120	-60
Areál dálniční dostupnosti typ II	75	60	45	30	15
Délka břehů vodních ploch typ II	125	100	75	50	25
Délka silnic I. třídy	100	80	60	40	20
Vlakové zastávky s frekvencí denních spojů	100	80	60	40	20
Autobusová nádraží s frekvencí denních spojů	100	80	60	40	20
Přidaná hodnota: národní park	200	160	120	80	40

Rámcové intervaly ploch, linií a bodů ovlivňující cestovní ruch v zájmovém území

Plocha, linie, bod	Procento (%) / koeficient				
	A	B	C	D	E
Rekreační a turistická krajina typ IV	75 % +	50-74 %	25-49 %	10-24 %	9 % -
Průmyslový a těžební prostor	35 % +	20-34 %	10-19 %	5-9 %	4 % -
Areál dálniční dostupnosti typ II	75 % +	50-74 %	25-49 %	10-24 %	9 % -
Délka břehů vodních ploch typ II	50 +	20-49	10-19	5-9	4 -
Délka silnic I. třídy	100 +	75-99	50-74	25-49	24-
Vlakové zastávky s frekvencí denních spojů	114-	86-113	58-85	30-57	1-29
Autobusová nádraží s frekvencí den. spojů	134-	101-	68-100	35-67	1-34
Přidaná hodnota: národní park	75 % +	50-74 %	25-49 %	10-24 %	9 % -

Příloha B Výčet jednotlivých atraktivit, ploch, linií a bodů ovlivňující cestovní ruch za jednotlivé obce v regionu Východní Krkonoše

Bodové hodnoty atraktivit, ploch, linií a bodů ovlivňující cestovní ruch u jednotlivých obcí zájmového území

obec	Významový stupeň		
	A	B	C
BERNARTICE			
Atraktivity cestovního ruchu	A	B	C
Sakrální památka	60	40	15
Kostel Nanebevzetí Panny Marie	/	/	15
Technická památka	55	25	10
Železniční most	/	/	10
Linie ovlivňující cestovní ruch	Délka v km	Koeficient	Intenzivní stupeň
Délka silnic I. třídy	4,12	230,06	A = 100
Bodové vyjádření ovlivňující cestovní ruch	Počet denních spojů		Intenzivní stupeň
Vlakové zastávky			
Bernartice u Trutnova	10		E = 20
CELKOVÝ POČET BODŮ		145	

obec	Významový stupeň		
	A	B	C
ČERNÝ DŮL			
Atraktivity cestovního ruchu	A	B	C
Sakrální památka	60	40	15
Kaplička sv. Kříže	/	/	15
Kaplička sv. Michala na Konfiskátech	/	/	15
Technická památka	55	25	10
Nákladní lanovka Černý důl	/	/	10
Muzeum, galerie	50	25	10
Muzeum podzemí Krkonoš	/	25	/
Jiná atraktivita cestovního ruchu	50	20	10
Sedačková lanovka – Špičák	/	/	10
Sedačková lanovka – Family Express	/	/	10
Turistické informační centrum	nediferencováno		
Informační centrum Černý Důl		15	
Plochy ovlivňující cestovní ruch	Plocha v km²	%	Intenzivní stupeň
Rekreační a turistická krajina t. IV	0,96	4,32	E = -30
Průmyslový a těžební prostor	0,26	1,17	E = -60
Přidaná hodnota: národní park	11,31	51,02	B = 160
Linie ovlivňující cestovní ruch	Délka v km	Koeficient	Intenzivní stupeň
Délka břehů vodních ploch typ II	1,05	47,27	B = 100
Délka silnic I. třídy	1,89	85,45	B = 80
CELKOVÝ POČET BODŮ		350	

obec	Významový/ intenzivní stupeň		
HORNÍ MARŠOV	A	B	C
Atraktivity cestovního ruchu			
Sakrální památka	60	40	15
Farní kostel v Horním Maršově	/	/	15
Kostel Nanebevzetí Panny Marie	/	/	15
Technická památka	55	25	10
Soubor dvou mostků	/	/	10
Dixova brusírna dřeva	/	/	10
Muzeum, galerie	50	25	10
Muzeum Vápenka	/	/	10
Galerie Veselý výlet	/	25	/
Botanická zahrada, arboretum	60	25	/
Přírodní zahrada DOTEK	/	25	/
Turistické informační centrum	nediferencováno		
Informační centrum Veselý výlet	15		
Infokoloniál DOTEK	15		
Plochy ovlivňující cestovní ruch	Plocha v km²	%	Intenzivní stupeň
Přidaná hodnota: národní park	25,85	90,81	A = 200
Linie ovlivňující cestovní ruch	Délka v km	Koeficient	Intenzivní stupeň
Délka břehů vodních ploch typ II	0,35	12,32	C = 75
CELKOVÝ POČET BODŮ	415		

obec	Významový stupeň		
JANSKÉ LÁZNĚ	A	B	C
Atraktivity cestovního ruchu			
Přírodní pozoruhodnost	60	20	/
Vrch Černá hora	60	/	/
Lázeňské místo	75	25	/
Janské Lázně	75	/	/
Aquapark, plavecký bazén	50	25	/
Aquacentrum Janské Lázně	/	25	/
Jiná atraktivita cestovního ruchu	50	20	10
Rozhledna Panorama	/	20	/
Stezka korunami stromů	/	20	/
Kabinová lanovka – Černohorský express	/	/	10
Kabinová lanovka – Hofmanky express	/	/	10
Sedačková lanovka – Protěž	/	/	10
Turistické informační centrum	nediferencováno		
Informační centrum Janské Lázně	15		
Plochy ovlivňující cestovní ruch	Plocha v km²	%	Intenzivní stupeň
Přidaná hodnota: národní park	8,25	60,05	B = 160
CELKOVÝ POČET BODŮ	405		

obec		Významový stupeň		
KRÁLOVEC		A	B	C
Atraktivity cestovního ruchu		60	20	/
Přírodní pozoruhodnost		/	20	/
Královecké sedlo				
Plochy ovlivňující cestovní ruch	Plocha v km ²	%	Intenzivní stupeň	
Rekreační a turistická krajina t. IV	0,01	0,06	E = - 30	
Průmyslový a těžební prostor	0,35	3,50	E = - 60	
Linie ovlivňující cestovní ruch	Délka v km	Koeficient	Intenzivní stupeň	
Délka silnic I. třídy	2,93	294,67	A = 100	
Bodové vyjádření ovlivňující cestovní ruch	Počet denních spojů	Intenzivní stupeň		
Vlakové zastávky				
Královec	21	E = 20		
CELKOVÝ POČET BODŮ		50		

obec		Významový stupeň		
LAMPERTICE		A	B	C
Atraktivity cestovního ruchu		60	30	/
Muzeum v přírodě, skanzen		/	30	/
Hornický skanzen Žacléř				
Plochy ovlivňující cestovní ruch	Plocha v km ²	%	Intenzivní stupeň	
Průmyslový a těžební prostor	0,42	7,18	D = - 120	
CELKOVÝ POČET BODŮ		-90		

obec		Významový stupeň		
MALÁ ÚPA		A	B	C
Atraktivity cestovního ruchu		40	20	/
Historický vesnický soubor		/	20	/
Památková zóna Šimovy chalupy				
Sakrální památka		60	40	15
Kostel sv. Petra a Pavla		/	/	15
Muzeum, galerie		50	25	10
Galerie Celnice		/	25	/
Pivovarnický věhlas		nediferencováno		
Trautenberg – pivovar		25		
Jiná atraktivita cestovního ruchu		50	20	10
Tvořivá dílna Nadechni se		50	/	/
Turistické informační centrum		nediferencováno		
Informační centrum Malá Úpa		15		
Plochy ovlivňující cestovní ruch	Plocha v km ²	%	Intenzivní stupeň	
Přidaná hodnota: národní park	26,66	99,97	A = 200	
CELKOVÝ POČET BODŮ		350		

obec	Významový stupeň		
MLADÉ BUKY	A	B	C
Atraktivita cestovního ruchu			
Sakrální památka	60	40	15
Kostel sv. Kateřiny Alexandrijské	/	/	15
Technická památka	55	25	10
Kamenný most a areál bývalých zlatých dolů	/	/	10
Golfové hřiště	nediferencováno		
Golf klub Mladé Buky	35		
Jiná atraktivita cestovního ruchu	50	20	10
Baldův svět (zábavní centrum)	50	/	/
Sedačková lanovka – Pekelský vrch	/	/	10
Plochy ovlivňující cestovní ruch	Plocha v km²	%	Intenzivní stupeň
Areál dálniční dostupnosti typ II	6,09	22,73	D = 30
Přidaná hodnota: národní park	8,33	31,10	C = 120
Linie ovlivňující cestovní ruch	Délka v km	Koeficient	Intenzivní stupeň
Délka silnic I. třídy	6,34	236,75	A = 100
Bodové vyjádření ovlivňující cestovní ruch	Počet denních spojů		Intenzivní stupeň
Vlakové zastávky			
Mladé Buky	39		D = 40
CELKOVÝ POČET BODŮ	410		

obec		Významový stupeň		
9.PEC POD SNĚŽKOU		A	B	C
Atraktivity cestovního ruchu				
Přírodní pozoruhodnost		60	20	/
Albeřické jeskyňe a lomy		/	20	/
Hora Sněžka		60	/	/
Krkonoše – rašeliniště		60	/	/
Obří důl		60	/	/
Úpský vodopád		/	20	/
Historický vesnický soubor		40	20	/
Památková zóna Velké Tippeltovy boudy		/	20	/
Památková zóna Modrý důl		/	20	/
Hrad, tvrz, zřícenina		60	40	15
Hrádek Aichelburg		/	/	15
Sakrální památka		60	40	15
Kaple sv. Vavřince		/	/	15
Kaplička v Obřím dole		/	/	15
Kostel Nejsvětější Trojice		/	/	15
Technická památka		55	25	10
Historický důl Kovárna v Občím dole		/	25	/
Vodárna pro boudu na Sněžce		/	/	10
Pivovarnický věhlas		nediferencováno		
Paroháč – pivovar		25		
Pecký Pivovar		25		
Jiná atraktivita cestovního ruchu		50	20	10
Herní krajina Pecka (zábavní centrum)		50	/	/
Hora Sněžka (vyhlídka)		/	20	/
Rozhledna na Hnědém vrchu		/	20	/
Sedačková lanovka – Pec. p. S. – Hnědý vrch		/	/	10
Sedačková I. – Velká Úpa – Portášovy boudy		/	/	10
Kabinová I. – Pec. p. S. - Růžová hora – Sněžka		/	/	10
Turistické informační centrum		nediferencováno		
Informační centrum KRNAP		15		
Městské TIC Veselý výlet		15		
Informační centrum Turista		15		
Plochy ovlivňující cestovní ruch	Plocha v km ²	%	Intenzivní stupeň	
Přidaná hodnota: národní park	46,38	89,04	A = 200	
Bodové vyjádření ovlivňující cestovní ruch	Počet denních spojů		Intenzivní stupeň	
Autobusová nádraží				
Pec pod Sněžkou	34		E = 20	
CELKOVÝ POČET BODŮ		790		

obec		Významový stupeň		
10.RUDNÍK		A	B	C
Atraktivita cestovního ruchu				
Zámek		65	45	15
Zámek Silbersteinů		/	/	15
Sakrální památka		60	40	15
Kaplička sv. Barbory		/	/	15
Kostel sv. Václava		/	/	15
Plochy ovlivňující cestovní ruch	Plocha v km ²	%	Intenzivní stupeň	
Rekreační a turistická krajina t. IV	4,74	11,10	D = -60	
Areál dálniční dostupnosti typ II	11,53	27,04	C = 45	
Přidaná hodnota: národní park	0,01	0,04	E = 40	
Linie ovlivňující cestovní ruch	Délka v km	Koeficient	Intenzivní stupeň	
Délka břehů vodních ploch typ II	0,56	13,18	C = 75	
Délka silnic I. třídy	9,89	231,78	A = 100	
CELKOVÝ POČET BODŮ		245		

obec		Významový stupeň				
11.SVOBODA NAD ÚPOU		A	B	C		
Atraktivita cestovního ruchu						
Muzeum, galerie		50	25	10		
Pohádkové Krkonoše		/	25	/		
Jiná atraktivita cestovního ruchu		50	20	10		
Farmapark Muchomůrka		50	/	/		
Turistické informační centrum		nediferencováno				
TIC Svoboda nad Úpou		15				
TIC Rýchorka		15				
Plochy ovlivňující cestovní ruch	Plocha v km ²	%	Intenzivní stupeň			
Přidaná hodnota: národní park	2,25	28,97	C = 120			
Bodové vyjádření ovlivňující cestovní ruch	Počet denních spojů	Intenzivní stupeň				
Vlakové zastávky						
Svoboda nad Úpou	39	D = 40				
Autobusová nádraží						
Svoboda nad Úpu	59	D = 40				
CELKOVÝ POČET BODŮ		305				

obec		Významový stupeň		
12.TRUTNOV		A	B	C
Atraktivita cestovního ruchu				
Přírodní pozoruhodnost		60	20	/
Čížkovy kameny		/	20	/
Městský park a lesopark Trutnov		/	20	
Historický městský soubor		60	30	/
Památková zóna Trutnov		/	30	/
Sakrální památka		60	40	15
Kaple sv. Kříže		/	/	15
Jánská kaple sv. Jana Křtitele		/	/	15
Kostel sv. Václava		/	/	15
Evangelický kostel v Trutnově		/	/	15
Kostel Narození Panny Marie		/	/	15
Barokní sloup Nejsvětější Trojice		/	/	15
Kostel sv. Petra a Pavla		/	/	15
Vojenská památka		55	25	/
Tvrz Stachelberg		/	25	/
Muzeum, galerie		50	25	10
EPO1 – galerie moderního umění		50	/	/
Galerie Draka		/	25	/
Galerie města Trutnova		/	25	/
Galerie UFFO		50	/	/
Muzeum Podkrkonoší v Trutnově		/	25	/
Tkalcovské muzeum – Dům pod jasanem		/	/	10
Aquapark, plavecký bazén		50	25	/
Krytý bazén MEMBYS		/	25	/
Letní koupaliště MEMBYS		/	25	/
Pivovarnický vělas	nediferencováno			
Krakonoš – pivovar			25	
Jiná atraktivita cestovního ruchu		50	20	10
Středisko volného času Trutnov		50	/	/
Památník Generála Gablenze		/	20	/
Rozhledna Eliška		/	20	/
Turistické informační centrum	nediferencováno			
TIC Trutnov			15	
Plochy ovlivňující cestovní ruch	Plocha v km ²	%	Intenzivní stupeň	
Rekreační a turistická krajina t. IV	13,47	13,04	D = -60	
Průmyslový a těžební prostor	2,76	2,67	E = -60	
Areál dálniční dostupnosti typ II	83,99	81,30	A = 75	
Přidaná hodnota: národní park	2,47	2,39	E = 40	
Linie ovlivňující cestovní ruch	Délka v km	Koeficient	Intenzivní stupeň	
Délka břehů vodních ploch typ II	9,97	96,48	A = 125	
Délka silnic I. třídy	30,23	292,65	A = 100	

Bodové vyjádření ovlivňující cestovní ruch	Počet denních spojů	Intenzivní stupeň
Vlakové zastávky		
Trutnov hlavní nádraží	141	A = 100
Trutnov střed	80	C = 60
Kalná voda	35	D = 40
Trutnov-Staré město	35	D = 40
Trutnov-Zelená Louka	34	D = 40
Trutnov-Volanov	26	E = 20
Trutnov-Poříčí	24	E = 20
Trutnov zastávka	16	E = 20
Lhota u Trutnova	16	E = 20
Libeč	16	E = 20
Autobusová nádraží		
Trutnov	166	A = 100
CELKOVÝ POČET BODŮ		1265

obec	Významový stupeň		
	A	B	C
13.VLČICE			
Atraktivita cestovního ruchu			
Hrad, tvrz, zřícenina	60	40	15
Zřícenina hradu Břecštejn	/	/	15
Plochy ovlivňující cestovní ruch	Plocha v km²	%	Intenzivní stupeň
Rekreační a turistická krajina t. IV	3,703	18,758	D = -60
Areál dálniční dostupnosti typ II	19,74	100	A = 75
Linie ovlivňující cestovní ruch	Délka v km	Koefficient	Intenzivní stupeň
Délka břehů vodních ploch typ II	3,57	181,02	A = 125
Délka silnic I. třídy	0,15	7,54	E = 20
Bodové vyjádření ovlivňující cestovní ruch	Počet denních spojů	Intenzivní stupeň	
Vlakové zastávky			
Vlčice	27		E = 20
CELKOVÝ POČET BODŮ			195

obec		Významový stupeň		
14.ZLATÁ OLEŠNICE		A	B	C
Atraktivity cestovního ruchu				
Plochy ovlivňující cestovní ruch	Plocha v km ²	%	Intenzivní stupeň	
Průmyslový a těžební prostor	0,001	0,01	E = -60	
Areál dálniční dostupnosti typ II	0,29	3,06	E = 15	
Linie ovlivňující cestovní ruch	Délka v km	Koeficient	Intenzivní stupeň	
Délka břehů vodních ploch typ II	0,61	64,68	A = 125	
Délka silnic I. třídy	4,44	470,44	A = 100	
Bodové vyjádření ovlivňující cestovní ruch	Počet denních spojů	Intenzivní stupeň		
Vlakové zastávky				
Křenov	8		E = 20	
CELKOVÝ POČET BODŮ		200		

obec		Významový stupeň		
15.ŽACLÉŘ		A	B	C
Atraktivity cestovního ruchu				
Přírodní pozoruhodnost	60	20	/	
Rýchory (hřeben)	60	/	/	
Historický městský soubor	60	30	/	
Památková zóna Žacléř	/	30	/	
Sakrální památka	60	40	15	
Kostel Nejsvětější Trojice	/	/	15	
Muzeum, galerie	50	25	10	
Městské muzeum Žacléř	/	25	/	
Turistické informační centrum	nediferencováno			
TIC Žacléř	15			
Plochy ovlivňující cestovní ruch	Plocha v km ²	%	Intenzivní stupeň	
Průmyslový a těžební prostor	0,14	0,66	E = -60	
Přidaná hodnota: národní park	9,42	43,20	C = 120	
Linie ovlivňující cestovní ruch	Délka v km	Koeficient	Intenzivní stupeň	
Délka břehů vodních ploch typ II	0,30	13,83	C = 75	
CELKOVÝ POČET BODŮ		280		